

บทที่ 4

ความเหมาะสมของจังหวัดนครปฐมในการเป็นที่ตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตรประเภทผักและผลไม้

สำหรับบทนี้จะเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเหมาะสมของจังหวัดนครปฐมในการเป็นที่ตั้งของตลาดกลางผักและผลไม้ของภูมิภาคนี้ โดยแสดงถึงปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้เกิดตลาดกลางผักและผลไม้ในจังหวัดนครปฐมซึ่งประกอบไปด้วยปัจจัยต่าง ๆ หลายประการ ได้เคยมีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครปฐม และพบว่านครปฐมมีความเหมาะสมในการเป็นที่ตั้งของตลาดกลางสินค้าเกษตรประเภทผักและผลไม้ เนื่องจากจังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดที่มีความเหมาะสมในเรื่องที่ตั้งเนื่องจากเป็นจังหวัดที่อยู่ในบริเวณที่เป็นประตูเชื่อมโยง ระหว่าง ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และปริมหลเข้าด้วยกัน มีเส้นทางคมนาคมสำคัญหลายสายตัดผ่าน นอกจากนั้นยังเป็นจังหวัดที่สามารถผลิตสินค้าเกษตรโดยเฉพาะผักและผลไม้ นอกจากนั้นนกรมการค้าภายในก็ได้เคยศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเกิดตลาดกลางสินค้าเกษตร พบว่ามีปัจจัย 4 ประการคือ

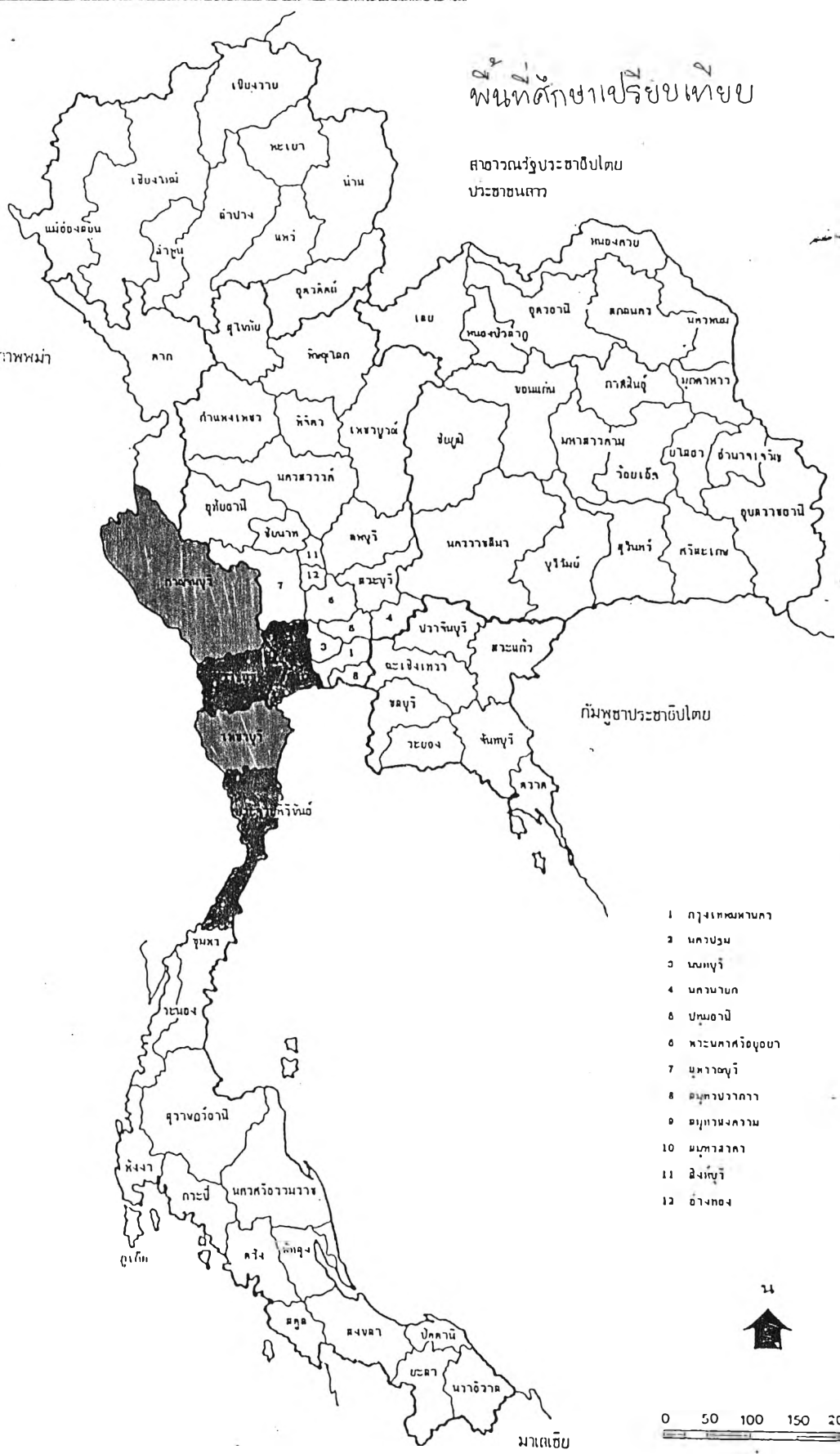
1. การเป็นสถานที่ตั้งอันเหมาะสม หมายถึง มีความเป็นศูนย์กลางสามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่โดยรอบ ซึ่งอาศัยเส้นทางคมนาคมที่สะดวก หรือเป็มชุมทางการคมนาคมขนส่ง
2. มีปริมาณสินค้าและประเภทของสินค้าโดยเฉพาะสินค้าเกษตรที่มากพอเพียงที่จะป้อนเข้าสู่ตลาด
3. มีปริมาณผู้ซื้อขายในตลาด ได้แก่จำนวนพ่อค้าแม่ค้าที่มากพอรวมทั้งเกษตรกรต้องสนใจเพื่อจะก่อให้เกิดการค้าเนนกิจกรรมได้อย่างสมบูรณ์ในตลาด
4. มีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ อันเป็นพื้นฐานในการดำเนินกิจการมากพอที่จะสนับสนุนกิจกรรมในตลาดกลางสินค้าเกษตร

พจนานุกรมการศึกษาเปรียบเทียบ

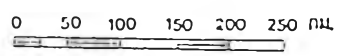
สหภาพพม่า

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

กัมพูชาประชาธิปไตย

- 1 กรุงเทพมหานคร
- 2 นครปฐม
- 3 นนทบุรี
- 4 นครนายก
- 5 ปทุมธานี
- 6 พะนาศาคืออยุธยา
- 7 พัทธงบุรี
- 8 สุนทรบวรภคกร
- 9 สุนทรภงคภคกร
- 10 สุนทรภคกร
- 11 สิงห์บุรี
- 12 อ่างทอง

แนวทางการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร
ประเภทผักและผลไม้ของจังหวัดนครปฐม
ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อย่างไรก็ตาม ได้เคยมีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องตลาดกลางสินค้าเกษตรของจังหวัดนครปฐมโดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัดพบว่า ปัจจัยที่เอื้ออำนวยในการทำให้มีตลาดกลางสินค้าเกษตรของจังหวัดนครปฐม มีอยู่หลายประการ ได้แก่

1. เนื่องจากจังหวัดนครปฐมเป็นแหล่งผลิต และกระจายสินค้าประเภทผักและผลไม้ โดยเฉพาะในภาคกลาง
2. เป็นแหล่งกลางรองรับพืชผลจากจังหวัดใกล้เคียงและจังหวัดภาคใต้
3. มีเส้นทางคมนาคมสะดวก สามารถติดต่อเชื่อมโยงกับจังหวัดต่าง ๆ ทั้งจังหวัดใกล้เคียงและจังหวัดในภาคอื่น ๆ โดยเฉพาะภาคใต้ เพราะมีถนนสายหลักและทางรถไฟเป็นเส้นทางเชื่อมต่อที่สำคัญ
4. นครปฐมมีการขายส่งโดยเฉพาะสินค้าเกษตรอย่างมาก
5. ส่วนราชการและเอกชนเล็งเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ซึ่งพยายามผลักดันเกี่ยวกับเรื่องตลาดกลางสินค้าเกษตรอย่างมาก

ดังนั้นในการศึกษาคั้งนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาเรื่องความเหมาะสมของจังหวัดนครปฐม โดยผู้ศึกษาได้ทำการศึกษารายละเอียดในเรื่องต่าง ๆ อันจะเป็นการยืนยันและสนับสนุนว่านครปฐมเป็นจังหวัดที่มีความพร้อมและเหมาะสมจริงในการเป็นที่ตั้งของตลาดกลางโดยเฉพาะในระดับภาคซึ่งได้ทำการศึกษานในเรื่องต่อไปนี้

4.1 ความสำคัญของชุมชนในจังหวัดนครปฐม

จากการศึกษาของสถาบันวิจัยสังคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2526) พบว่าการพิจารณาที่ตั้งของตลาดกลางในระดับภาคต้องพิจารณาจากความเป็นศูนย์กลางของชุมชนในภาคนั้น โดยในการหาความสำคัญของชุมชนในภาคทำได้โดยนำเอาเทศบาลในจังหวัดต่าง ๆ ในภาคที่ศึกษามาเป็นตัวพิจารณาว่าที่ใดมีความสำคัญและเป็นศูนย์กลาง สิ่งที่ใช้พิจารณาว่าชุมชนใดเป็นศูนย์กลางมีอยู่ 3 ประการคือ จำนวนประชากรในแต่ละเทศบาล รายได้จริงของเทศบาล และปริมาณของเส้นทางสายหลักที่ผ่านชุมชนหรือเทศบาล

นครปฐมนั้นจัดได้ว่า เป็นจังหวัดที่ค่อนข้างตั้งอยู่ในบริเวณที่เป็นตอนกลางของภาคเดิม จังหวัดนครปฐมจัดให้อยู่ในภูมิภาคตะวันตกซึ่งมีอยู่ 8 จังหวัด ได้แก่ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม แต่ต่อมานครปฐมได้ถูกจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของปริมณฑล คือ ที่กล่าวแล้วในบทนี้ ซึ่งในภาคปริมณฑลนี้ประกอบด้วย จังหวัด นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม และกรุงเทพมหานคร

หากพิจารณาจังหวัดต่าง ๆ ในบริเวณใกล้เคียงกัน เปรียบเทียบในเรื่องขนาดของชุมชนได้แก่เทศบาล ว่าจังหวัดใดมีลักษณะความเป็นเมืองศูนย์กลางมากที่สุดโดยนำเอาปัจจัย 3 ประการมาพิจารณาถึงความสำคัญของชุมชนเมืองซึ่งหากชุมชนเมืองใดเป็นชุมชนที่มีความสำคัญมากที่สุดย่อมแสดงว่าสามารถจะเป็นศูนย์กลางในการให้บริการกับชุมชนที่มีขนาดและความสำคัญรองลงมา และหากนำมาใช้พิจารณาในเรื่องที่ตั้งของตลาดกลางก็แสดงให้เห็นว่าจะ เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมในการเป็นที่ตั้งของตลาดกลางได้เช่นเดียวกัน

จากการศึกษาข้อมูลของชุมชนเมืองของจังหวัดนครปฐมและชุมชนเมืองของจังหวัดต่าง ๆ ว่าพื้นที่ใดเป็นพื้นที่ที่มีความเป็นศูนย์กลางมากที่สุดและเหมาะสมจะเป็นที่ตั้งของตลาดกลางสินค้าเกษตรปรากฏดังนี้

ตาราง 10 แสดงปัจจัยในการจัดลำดับความสำคัญและความเป็นศูนย์กลางของชุมชนต่าง ๆ

จังหวัด	เทศบาล	จำนวนประชากร (คน)	รายได้ของเทศบาล (บาท)	ปริมาณถนนสำคัญ (เส้น)
นครปฐม	- เมืองนครปฐม	80874	218440	12
กาญจนบุรี	- เมืองกาญจนบุรี	39787	81237	9
	- ตำบลท่าเรือ พระแท่น	13939	42967	10
ประจวบ คีรีขันธ์	- เมืองประจวบฯ	16956	39759	6
	- ตำบลหัวหิน	36643	67300	6
สมุทรสาคร	- เมืองสมุทรสาคร	58524	84020	7
	- เมืองกระทุ่มแบน	14585	47363	7
ราชบุรี	- เมืองราชบุรี	43125	99259	12
	- เมืองบ้านโป่ง	22154	73959	4
	- เมืองโพธาราม	10813	35913	5
สมุทรสงคราม	เมืองสมุทรฯ	33417	54688	2
	- ตำบลอัมพวา	6518	19080	2
เพชรบุรี	- เมืองเพชรบุรี	33968	119084	9
	- ตำบลชะอำ	23999	56796	9
รวม		435302	1039865	100

ที่มา : จากการศึกษา สมุดรายนารสถิติภาคกรุงเทพปริมณฑล และภาคตะวันตก ,2537

จากข้อมูลนำมาปรับให้มีมาตรฐานเดียวกันเนื่องจาก หน่วยของแต่ละปัจจัยกล่าวคือ ประชากรมีหน่วยเป็นคน รายได้มีหน่วยเป็นบาท และปริมาณถนนมีหน่วยเป็นเส้น การเปรียบเทียบทำได้โดยให้คะแนนสูงสุดในแต่ละปัจจัยมีค่าเป็น 10 จากนั้นนำค่าคะแนนมาปรับให้มีมาตรฐานเดียวกันโดยนำมาคูณกับค่าน้ำหนักที่คำนวณได้จากตารางสหสัมพันธ์ (Correlation Matrix) ต่อไปนี้

ตาราง 21 ค่าน้ำหนักสหสัมพันธ์

ตัวแปร	1	2	3
1			
2	0.88		
3	0.53	0.63	
ผลรวมความสัมพันธ์	1.41	0.63	0.23
ค่าน้ำหนัก	1.4	0.6	0.2

r

ที่มาของตาราง คำนวณจากสูตร
$$r = \frac{n \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{(n \sum x^2 - (\sum x)^2)(n \sum y^2 - (\sum y)^2)}}$$

แต่ในการคำนวณครั้งนี้ได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปซึ่งได้ผลตามตารางแสดงไว้ในภาคผนวก เมื่อได้ค่าจากการคำนวณแล้วนำมาแสดงในตารางได้ดังนี้

ตาราง 22 แสดงค่าน้ำหนักของปัจจัยในการจัดลำดับความสำคัญและความเป็นศูนย์กลางของชุมชน

จังหวัด	เทศบาล	จำนวนประชากร (คน)		รายได้ของเทศบาล (บาท)		ปริมาณถนนสำคัญ (เส้น)	
			1.4		0.6		0.2
นครปฐม	- เมืองนครปฐม	1.86	2.60	2.10	0.26	1.2	0.24
กาญจนบุรี	- เมืองกาญจนบุรี	0.91	1.27	0.78	0.47	0.9	0.18
	- ตำบลท่าเรือ พระแท่น	0.32	0.45	0.41	0.25	1.0	0.20
ประจวบ คีรีขันธ์	- เมืองประจวบฯ	0.39	0.55	0.38	0.23	0.6	0.12
	- ตำบลหัวหิน	0.84	1.18	0.65	0.39	0.6	0.12
สมุทรสาคร	- เมืองสมุทรสาคร	1.34	1.88	0.81	0.49	0.7	0.14
	- เมืองกระทุ่มแบน	0.34	0.48	0.46	0.28	0.7	0.14
ราชบุรี	- เมืองราชบุรี	0.99	1.39	0.95	0.57	1.2	0.24
	- เมืองบ้านโป่ง	0.51	0.71	0.71	0.43	0.4	0.08
	- เมืองโพธาราม	0.25	0.35	0.35	0.21	0.5	0.10
สมุทรสงคราม	เมืองสมุทรฯ	0.77	1.08	0.53	0.32	0.2	0.04
	- ตำบลอัมพวา	0.15	0.21	0.18	0.11	0.2	0.04
เพชรบุรี	- เมืองเพชรบุรี	0.78	1.09	1.15	0.69	0.9	0.18
	- ตำบลชะอำ	0.55	0.77	0.55	0.30	0.9	0.18

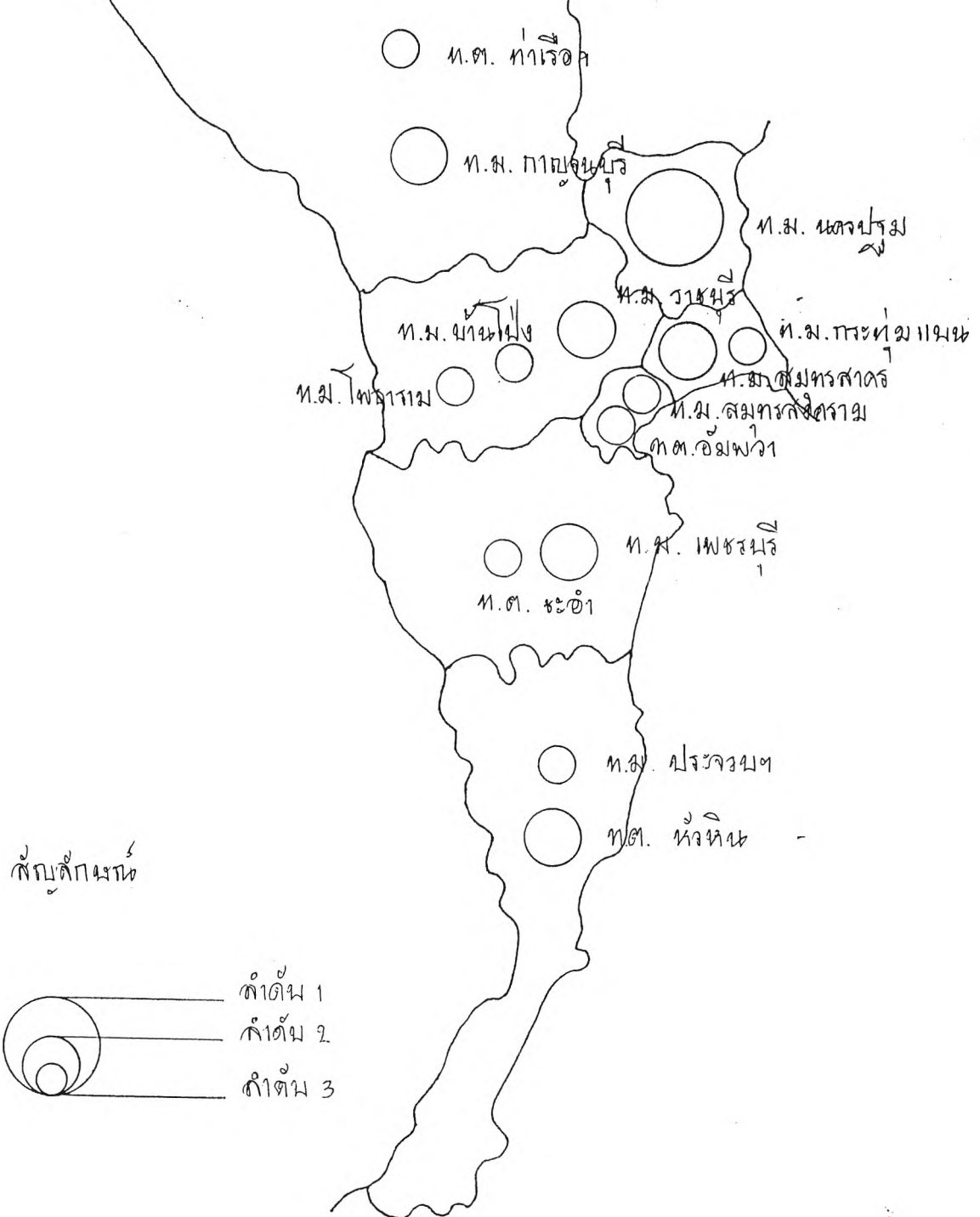
เมื่อได้ค่านำหนักของแต่ละปัจจัยนำมารวมกันแล้วจัดลำดับว่าชุมชนใดที่มีความเป็นศูนย์กลางมากที่สุดได้ผลดังนี้

เทศบาลเมืองนครปฐม	4.10
เทศบาลเมืองกาญจนบุรี	1.92
เทศบาลตำบลท่าเรือพระแท่น	0.90
เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์	0.90
เทศบาลตำบลหัวหิน	1.69
เทศบาลเมืองสมุทรสาคร	2.51
เทศบาลเมืองกระทุ่มแบน	0.90
เทศบาลเมืองราชบุรี	2.20
เทศบาลเมืองบ้านโป่ง	1.22
เทศบาลเมืองโพธาราม	0.46
เทศบาลเมืองสมุทรสงคราม	1.32
เทศบาลตำบลอัมพวา	0.45
เทศบาลเมืองเพชรบุรี	1.96
เทศบาลตำบลชะอำ	1.25

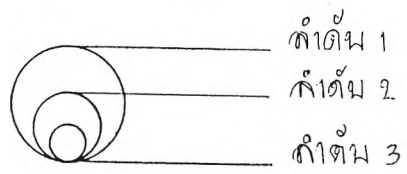
จากผลการศึกษาพบว่าชุมชนที่มีความเป็นศูนย์กลางมากที่สุดคือ ชุมชนเมืองนครปฐม ซึ่งก็นับว่าชุมชนเมืองนครปฐมมีความเหมาะสมมากที่สุดในการเป็นที่ตั้งของตลาดกลางสินค้าเกษตร เพราะจะสามารถให้บริการกับชุมชนโดยรอบได้อย่างทั่วถึงตามหลักการของตลาดกลางสินค้าเกษตรที่ต้องให้บริการกับพื้นที่โดยรอบ

แสดงการจัดลำดับชุมชน

สัญลักษณ์

แนวทางการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร
ประเภทผักและผลไม้ของจังหวัดนครปฐม
ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2 ความสะดวกในเรื่องการคมนาคมขนส่ง

นอกจากความสำคัญในเรื่องชุมชนจะเป็นเหตุผลที่ทำให้จังหวัดนครปฐมเป็นที่ตั้งที่เหมาะสมของตลาดกลางผักและผลไม้แล้ว ยังมีเหตุผลในเรื่องเส้นทางที่ช่วยสนับสนุนให้นครปฐมเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมในการเป็นที่ตั้งตลาดกลาง วิ่งเส้นทางสายสำคัญที่ผ่านเข้าสู่จังหวัดนครปฐมปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 23 แสดงชื่อเส้นทาง และระยะทาง

ชื่อจังหวัด	พื้นที่ (กม ² .)	ชื่อเส้นทาง	ระยะทาง (กม.)
ราชบุรี	5196.462	ถนนเพชรเกษม	100
ประจวบคีรีขันธ์	7319.371	ถนนเพชรเกษม	284
สมุทรสงคราม	416.707	ทางหลวงแผ่นดิน No. 35 (ธนบุรี - ปากท่อ)	64
สมุทรสาคร	872.374	ทางหลวงแผ่นดิน No. 35 (พระราม 2)	30
นครปฐม	2168.327	ทางหลวงแผ่นดิน No. 35 (บินเกล้านครชัยศรี)	51

ที่มา : แผนลงทุนจังหวัดนครปฐม

เมื่อพิจารณาจากตาราง พบว่า จังหวัดที่สามารถเดินทางติดต่อกับกรุงเทพได้รวดเร็วที่สุดและน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการขนส่งสินค้าเกษตรไปสู่แหล่งผู้บริโภคสำคัญหรือตลาดสำคัญมากที่สุด คือ สมุทรสาครเพราะห่างจากกทม. เพียง 30 กม. แต่ในการพิจารณาว่า จะมีตลาดกลางขึ้นที่ใดน่าจะดูว่า ควรห่างจากกทม.พอสมควร เพราะกทม.เองเป็นจังหวัดที่มีตลาดกลางสินค้าเกษตรสำคัญหลายแห่งอยู่แล้ว นอกจากนั้นเส้นทางที่นำมาพิจารณาในตารางนี้มีได้เพียงเส้นทางหลักที่ใช้ในการเป็นเส้นทางขนส่งสินค้าเกษตรที่สำคัญ ดังนั้นจึงไม่ได้หมายความว่า การที่มีระยะทางไกลกรุงเทพฯมากที่สุดจะเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดตลาดกลางสินค้าเกษตรที่จังหวัดนั้น ๆ แต่ยังคงต้องดูปัจจัยอื่น ๆ ประกอบอีกหลายประการ

แต่เมื่อพิจารณาดูจังหวัดนครปฐม พบว่า มีระยะทางไม่ห่างไปไกลจากกทม.มากนัก การมีตลาดกลางเพื่อนำสินค้าก่อนนำไปจำหน่ายที่ภาคอื่น ๆ และกรุงเทพมหานครนั้นจึงค่อนข้างจะเป็นไปได้ แต่ในขั้นนี้ยังไม่สามารถสรุปได้ว่า นครปฐมเป็นที่ตั้งอันเหมาะสมต้องพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ ต่อไปอีก

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างจังหวัดข้างต้นที่กล่าวมาเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสะดวกในการเข้าถึง (accessibility) แหล่งผลิต ตลาดและแหล่งผู้บริโภคสามารถแสดงได้ดังนี้

ตาราง 24 แสดงเส้นทางสายหลัก

จังหวัด	ชื่อเส้นทางสายหลัก
ราชบุรี	ถนนเพชรเกษม, ทางรถไฟสายใต้
ประจวบคีรีขันธ์	ถนนเพชรเกษม, ทางรถไฟสายใต้
สมุทรสงคราม	ทางหลวงแผ่นดิน No. 35
สมุทรสาคร	ทางหลวงแผ่นดิน No. 35, ทางรถไฟวงเวียนใหญ่มหาชัย
นครปฐม	ทางหลวงแผ่นดิน No. 35, ทางรถไฟสายใต้ ทางหลวงแผ่นดิน No. 4

ที่มา : สมุดรายนงานสถิติภาค

จากตาราง พบว่า จังหวัดที่มีความสะดวกในการเข้าถึงมากที่สุด คือ จังหวัดนครปฐม เพราะมีเส้นทางสายหลักถึง 3 เส้นทาง ดังนั้น การขนส่งสินค้าเกษตรซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการทำให้เกิดตลาดกลางสินค้าเกษตรได้มากที่สุด ดังนั้น เมื่อพิจารณาปัจจัยเรื่องนี้ นครปฐมจึงมีความเหมาะสมมากที่สุดจังหวัดหนึ่ง

สำหรับในเรื่องความเหมาะสมเรื่องที่ตั้งนั้น จากการพิจารณาความสำคัญของชุมชนเส้นทางคมนาคมและที่ตั้งของจังหวัด พบว่า นครปฐมมีความเหมาะสมที่จะเป็นตลาดกลางได้ในระดับภาคได้สำหรับในเรื่องที่ตั้งของตัวตลาดจะพิจารณาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไรในบทต่อไป

4.3 การเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

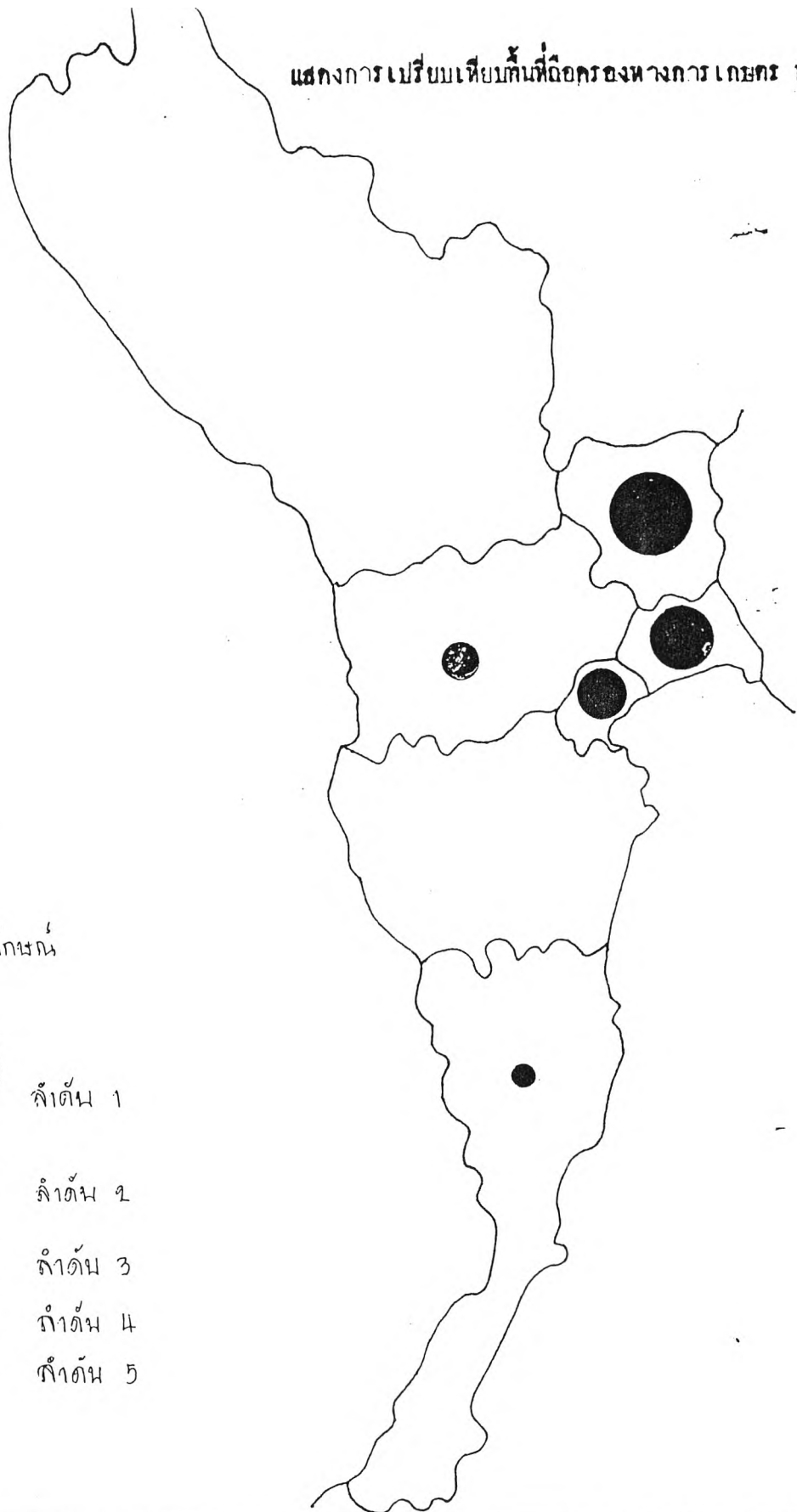
ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งนอกจากการที่ชุมชนมีความสำคัญ เส้นทางคมนาคมสะดวก ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะทำให้พื้นที่ใด ๆ เป็นสถานที่ตั้งของตลาดกลางสินค้าเกษตร นั่นก็คือ ปริมาณและประเภทของสินค้าเกษตร จังหวัดนครปฐมก็มีความเหมาะสมเป็นอย่างมากเนื่องจาก มีประเภทของสินค้าเกษตรที่เอื้อต่อตลาดกลางสินค้าเกษตรนครปฐมทำให้มีความได้เปรียบจังหวัดอื่น ๆ เช่นเดียวกัน

ตาราง ต่อไปนี้เป็นตารางแสดงการเปรียบเทียบพื้นที่ถือครองการเกษตรและพื้นที่ชลประทานของจังหวัดต่าง ๆ ในพื้นที่ใกล้เคียงกับจังหวัดนครปฐม

ตาราง 25 แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่ พื้นที่ถือครองทางการเกษตร และพื้นที่ชลประทาน

จังหวัด	พื้นที่ทั้งหมด (กม.)	พื้นที่ถือครองเพื่อ การเกษตร(กม.)	%	ลำดับ	พื้นที่ ชลประทาน	%	ลำดับ
ราชบุรี	3247789	1389116	42.77	4	805773	24.81	3
ประจวบฯ	3979762	1400277	35.18	5	306564	7.70	5
สมุทรสงคราม	260442	112145	43.06	3	54600	20.96	4
สมุทรสาคร	545217	250324	45.91	2	235600	43.21	2
นครปฐม	1355204	910950	67.22	1	878790	64.85	1

ที่มา : สมุดรายนงานสถิติจังหวัด

สัญลักษณ์

- ลำดับ 1
- ลำดับ 2
- ลำดับ 3
- ลำดับ 4
- ลำดับ 5

แนวทางการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร
ประเภทผักและผลไม้ของจังหวัดนครปฐม
ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๖๖๗๗๗

20

เมื่อพิจารณาถึงสภาพการถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรของจังหวัดต่าง ๆ เปรียบเทียบกับจังหวัดนครปฐม พบว่า ร้อยละของการถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรของจังหวัดนครปฐมอยู่ในอันดับที่ 1 คือ 67.22 แสดงว่า เนื้อที่การเพาะปลูกของจังหวัดนครปฐมมีมากที่สุด นั้นพอจะทำให้มองเห็นได้ว่า ปริมาณสินค้าเกษตรในจังหวัดนครปฐมย่อมต้องมีมากเช่นกัน นอกจากนี้พื้นที่ถือครองการเกษตรจะแสดงให้เห็นว่า นครปฐมน่าจะมีผลผลิตทางการเกษตรมากทำให้สามารถป้อนเข้าสู่ตลาดกลางสินค้าเกษตรได้ สิ่งที่จะสนับสนุนให้เห็นว่า นครปฐมเป็นจังหวัดที่ให้ความสำคัญกับการเกษตรอย่างมากซึ่งการให้ความสำคัญต่อการเกษตรมากย่อมทำให้ผลผลิตมากตามไปด้วยก็คือ พื้นที่ชลประทาน

ปรากฏตามตารางข้างต้นว่า พื้นที่ชลประทานของจังหวัดนครปฐมมีเป็นอันดับที่ 1 คือ 64.85 แสดงว่า การเกษตรในจังหวัดนครปฐม นอกจากจะอาศัยน้ำตามธรรมชาติแล้วยังอาศัยน้ำจากการชลประทานอีกด้วย ซึ่งการใช้น้ำจากชลประทานในการเกษตรเป็นการส่งเสริมการเกษตรอย่างเด่นชัดประการหนึ่ง อีกสิ่งหนึ่งที่แสดงว่า จังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดที่ให้ความสำคัญต่อการเกษตรมากซึ่งจะทำให้ส่งผลต่อปริมาณผลผลิตดังกล่าวแล้วก็คือ การรวมกลุ่มของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรในจังหวัดนครปฐมมีการรวมกลุ่มกันมากเป็นอันดับต้น ๆ ถือเป็นจังหวัดที่มีกลุ่มเกษตรกรถึง 75 กลุ่ม รองจากจังหวัดราชบุรีที่มี 100 กลุ่ม ดังปรากฏตามตาราง ดังนี้

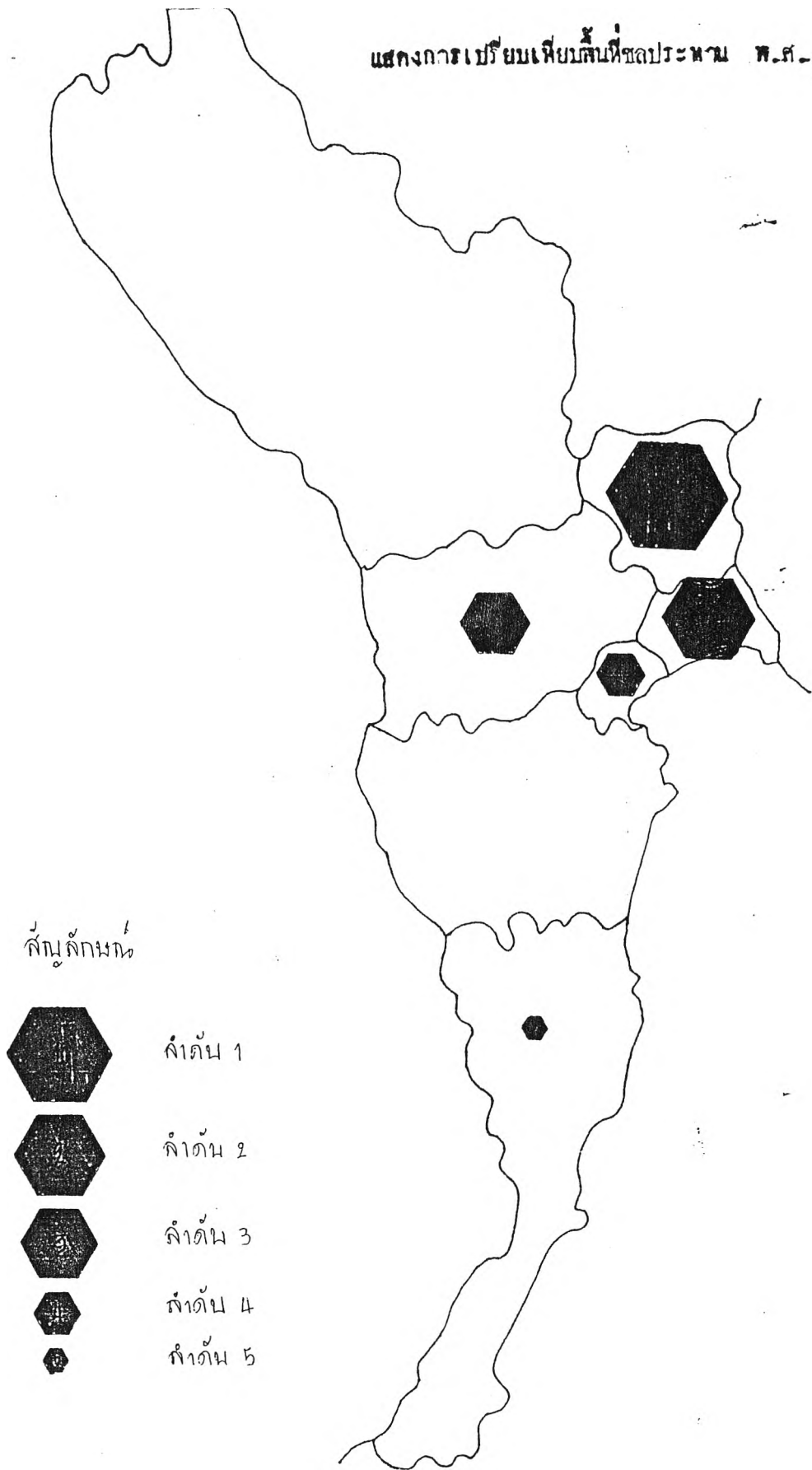
ตาราง 26 กลุ่มเกษตรกรในแต่ละจังหวัด

จังหวัด	กลุ่มเกษตรกรทั้งหมด
ราชบุรี	100
ประจวบคีรีขันธ์	39
สมุทรสงคราม	12
สมุทรสาคร	36
นครปฐม	75

ที่มา : สมุดรายนงานสถิติจังหวัด

นอกจากเรื่องพื้นที่การเพาะปลูก พื้นที่ชลประทานและกลุ่มเกษตรกรซึ่งแสดงให้เห็นว่า จังหวัดนครปฐมน่าจะมีปริมาณสินค้าเกษตรเข้าสู่ตลาดกลางมากพอแล้ว ปริมาณสินค้า ประเภทของสินค้าและมูลค่าที่ได้จากการขายสินค้าของจังหวัดนครปฐม ย่อมเป็นเครื่องพิสูจน์ได้ว่า นครปฐมเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่ใหญ่มาก เหมาะแก่การเป็นที่ตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตรของภูมิภาคนี้และของประเทศได้ซึ่งจากตารางต่อไปนี้จะแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายของประเภทสินค้าเกษตรโดยเฉพาะผัก ผลไม้ ไม้ดอกและไม้ประดับที่เป็นสินค้าเข้าสู่ตลาดกลางสินค้าเกษตรของจังหวัดนครปฐม

แนวทางการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร
ประเภทผักและผลไม้ของจังหวัดนครปฐม
ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผ่นที่

21

ตาราง 27 แสดงผลผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดนครปฐม

ชื่อ	เมือง	นคร ชัยศรี	สาม พราน	กำแพง แสน	บาง เลน	ดอน ตูม	พุทธ- มณฑล	ผลผลิต รวม (ตัน)	มูลค่า ส่วนบาท
พญู	-	18.5	664.0	-	-	-	-	682.5	74.4
มะม่วง	1489.6	2093.0	4099.4	1403.0	1502.0	15485.7	196.3	26269.0	566.9
ลิ้นจี่	-	-	-	3.2	-	-	-	3.2	0.2
ส้มร้อย	760.6	1500.9	10005.0	-	88.2	-	-	12354.7	372.1
ละมุด	-	-	44.0	-	-	-	-	44.0	0.5
มะละกอ	167.2	-	234.5	20	-	-	-	421.71	2.726
กล้วยหอม	72	140	-	-	-	-	-	212	1.935
น้อยหน่า	33.25	-	-	5.4	-	-	-	38.56	0.966
พุทรา	60	398.4	-	21	-	-	-	479.4	5.784

ชื่อ	เมือง	นคร ชัยศรี	สาม พราน	กำแพง แสน	บาง เลน	ดอน ตูม	พุทธ- มณฑล	ผลผลิต รวม (ตัน)	มูลค่า ล้านบาท
กะท้อน	-	6.0	-	-	-	-	0.4	6.5	0.2
ชมภู	367.8	477.5	8459.1	770.0	90.0	894.0	-	12759.0	536.1
กล้วย	806.0	470.4	-	1492.5	567.0	523.0	-	3859.1	11.9
มะนาว	359.8	40.0	13016.3	96.8	181.0	4.8	-	13698.6	844.7
มะปราง	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ข้าวโพด หวาน	-	-	-	56	-	-	-	56	-
ข้าวโพด	316	357	-	151	155	101	-	1080	-
ข้อยเคี้ยว	77	-	-	-	1253	-	-	1330	-
พริกใหญ่	463	-	15	367	131	-	-	976	-

ชื่อ	เมือง	นคร ชัยศรี	สาม พราน	กำแพง แสน	บาง เลน	ดอน ตูม	พุทธ- มณฑล	ผลผลิต รวม (ตัน)	มูลค่า ส่วนบาท
พริกสวน	3149	25	-	231	107	8	-	1080	-
พริกชี้หู ใหญ่	2056	-	1320	197	931	-	11	4515	-
หอมแดง	2588		-	1631	9	96	1	4325	-
มันเทศ	-	30	-	-	2958	-	22	3010	-
มันแกว	869	-	-	351	326	-	-	1546	-
เผือก	323	-	-	250	-	-	-	573	-
แตงโรม	-	-	-	270	-	-	-	270	-
แตงกวา	925	694	1178	1390	1282	171	6	5646	-
ฟักทอง	30	-	-	-	39	-	-	69	-

ชื่อ	เมือง	นคร ชัยศรี	สาม พราน	กำแพง แสน	บาง เลน	ดอน ตูม	พุทธ- มณฑล	ผลผลิต รวม (ตัน)	มูลค่า ล้านบาท
องุ่น	-	18	795.3	-	-	-	-	813.3	22976
ไผ่ตง	62	-	-	0.45	-	-	-	62.45	0.984
มะขาม	11.7	-	-	15.6	-	-	-	27.3	2.3
ขนุนแห้ง	34	8	33.6	-	-	-	-	75.6	1.3
ส้มเขียว หวาน	298.7	281.4	-	-	-	-	-	580.1	13.8
ฝรั่ง	165	3388.8	59385.0	285.0	288.0	5580.0	100.0	69161.8	548.7
พรว้าอ่อน	1012.7	595.0	9083.2	52.2	813.0	465.8	55.5	12077.4	88.0
พรว้าแก่	2076.5	2356.0	11070.5	977.6	2316.0	11486.3	288.8	30571.6	79.3
หมาก	-	67.0	4599.6	-	281.0	-	-	4957.6	86.8

ชื่อ	เมือง	นคร ชัยศรี	สาม พราน	กำแพง แสน	บาง เลน	ดอน ตูม	พุทธ- มณฑล	ผลผลิต รวม (ตัน)	มูลค่า ล้านบาท
ผักกาด เขียวปลี	534	-	75	318	69	-	-	996	-
ผักกาด ขาวปลี	161	-	-	72	-	-	1	234	-
ผักกาด หอม	79	-	-	-	-	-	5	84	-
กะหล่ำปลี	857	-	-	158	12	-	10	1037	-
กะหล่ำ ดอก	121	-	-	130	-	-	-	251	-
กวาดง	3539	502	-	157	4	29	6	4237	-
คะน้า	4255	1421	114	384	524	63	14	6775	-

ชื่อ	เมือง	นคร ชัยศรี	สาม พราน	กำแพง แสน	บาง เลน	ดอน ตูม	พุทธ- มณฑล	ผลผลิต รวม (ตัน)	มูลค่า ล้านบาท
ผักเขียว	250	-	-	269	201	43	-	763	-
บวบ	289	50	194	113	651	41	4	1342	-
เจียวาว	30	-	16	-	422	3	-	471	-
เจือกลม	313	-	73	301	-	22	-	709	-
เจือเทศ	-	-	-	-	32	-	4	32	-
เจือเทศ ตลาด	6	8	-	778	-	167	-	959	-
ถั่วฝักยาว	536	1203	3112	232	1301	138	57	6579	-
ถั่วลิ้นเตา	2	-	-	-	-	-	-	2	-
มะระขั้น	-	-	12	-	282	7	12	313	-

ชื่อ	เมือง	นคร ชัยศรี	สาม พราน	กำแพง แสน	บาง เลน	ดอน ตูม	พุทธ- มณฑล	ผลผลิต รวม (ตัน)	มูลค่า ล้านบาท
ผักชี	634	487	-	877	30	8	-	2036.3	-
ข้าวไร้ หอม	2469	-	-	1884	-	-	-	4353	-
ข้าวไร่	1426	-	17	55	-	7	2	1507	-
กุยฉ่าย	44	-	-	-	10	-	211	265	-
ชิง	39	-	-	-	-	-	-	39	-
กระเจี๊ยบ เขียว	-	-	-	340	-	-	6	346	-
ผักบุ้งเ้า	1008	490	-	-	246	-	80	1824	-
ผักบุ้งจีน	1524	-	4	224	-	51	-	1803	-

ชื่อ	เมือง	นคร ชัยศรี	สาม พราน	กำแพง แสน	บาง เลน	ดอน ตูม	พุทธ- มณฑล	ผลผลิต รวม (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
ผักนึ่ง เมล็ด	766	-	-	360	-	-	-	1126	-
หน่อไม้- ฝรั่ง	641	25	134	1111	317	18	-	2246	-
สับปะรด	-	-	-	6	-	-	-	6	-

ชื่อ	เมือง	นคร- ชัยศรี	สาม พราน	กำแพง แสน	บาง เลน	ดอน ตูม	พุทธ- มณฑล	รวม
กล้วยน้ำ	74	-	355	1050	-	-	467	1946
กุหลาบ	118	-	12	12	-	12	-	1637
มะลิ	86	-	1730	1730	-	-	-	1816
ดาวเรือง	20	-	-	-	-	-	-	20
บัวฉัตรเขียว	-	-	-	-	-	-	618	618
บัวฉัตรแดง	-	-	-	-	-	-	-	-
เฟื่องฟ้า	-	-	-	-	-	-	5	5
ช้อนกลิ้ง	-	-	-	-	-	-	10	10
เขยปีรา	-	-	-	23	-	-	-	23
	298	0	2097	2558	-	12	1100	6075

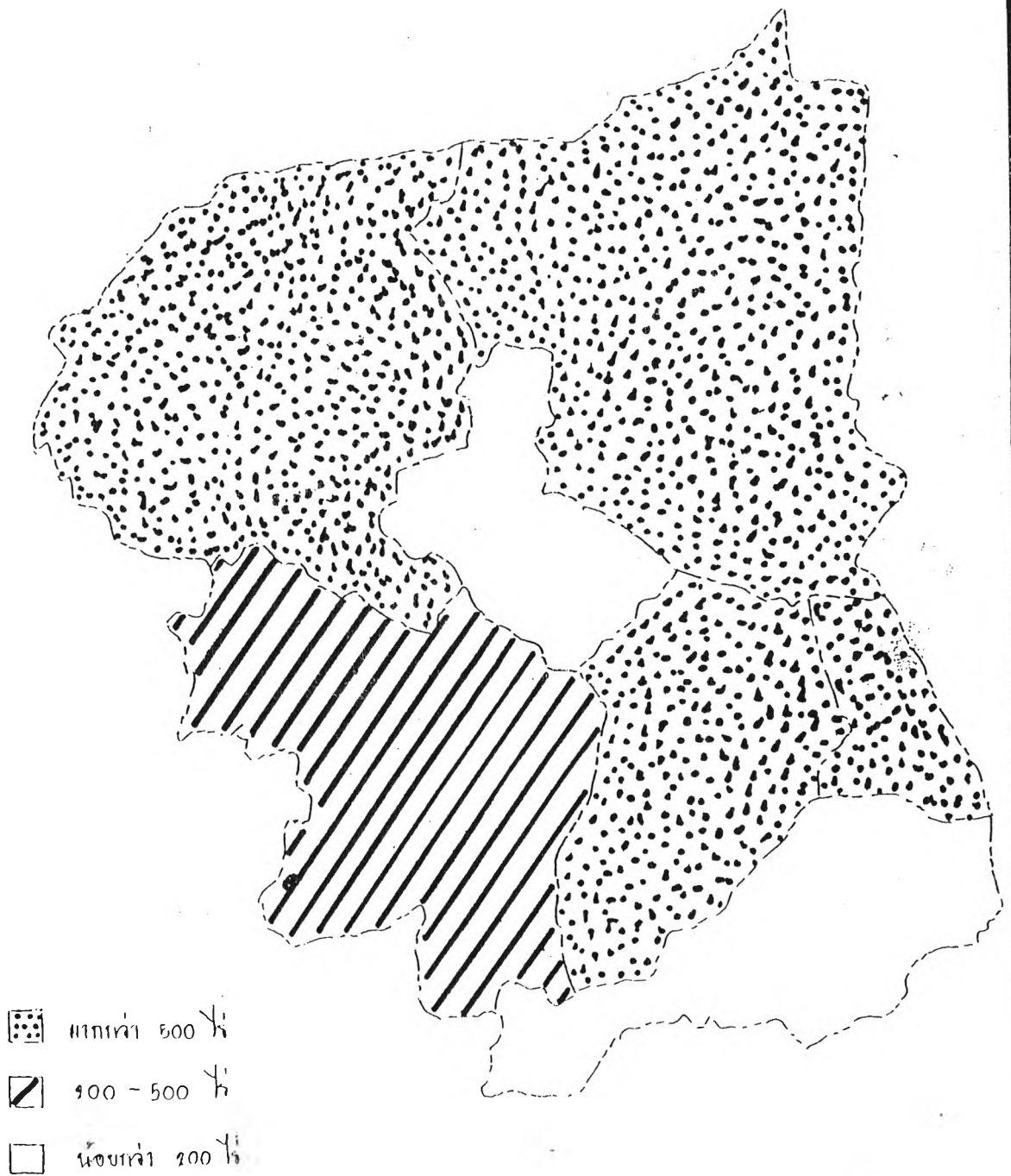

แนวทางการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร
ประเภทฝักและผลไม้อื่นของจังหวัดนครปฐม
ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบที่

22

แสดงพื้นที่เพาะปลูกไม้ดอกและไม้ประดับของจังหวัดนครปฐม.

แนวทางการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร
ประเภทผักและผลไม้ของจังหวัดนครปฐม

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๓๖

23

ชนิดสินค้า	แหล่งผลิต	ช่วงเวลาเข้าสู่ตลาด												
		มค.	กพ.	มีค.	เมษ	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.	
- หมู	นครปฐม	}												
	สมุทรสาคร													
	เพชรบุรี													
- พืช	นครปฐม	}												
	สมุทรสาคร													
	ราชบุรี													
- ส้มตำ	นครปฐม													
- สีสัปรด	เพชรบุรี	}												
	ประจวบคีรีขันธ์													
	ภูเก็ต													
ฯลฯ														

ที่มา : บรรยายสรุปจังหวัดนครปฐม

ปริมาณสินค้าเกษตรที่เข้าสู่ตลาดในช่วงเวลาต่าง ๆ ตลอดทั้งปีนับว่าเป็นสิ่งบ่งบอกว่า นครปฐมเป็นจังหวัดที่สามารถรองรับผลิตผลทางการเกษตรได้อย่างมาก จากการศึกษาต่อไปถึง เรื่องประเภทและปริมาณสินค้าที่เข้าสู่ตลาด โดยอาศัยข้อมูลจาก ข้อมูลการตลาดของแต่ละจังหวัด โดยนำมาคำนวณถึงปริมาณสินค้านำเข้าอย่างคร่าว ๆ ปรากฏข้อมูลตามตารางต่อไป

ตาราง 2๑ แสดงปริมาณสินค้าประเภทผลไม้จากแหล่งผลิตต่าง ๆ ที่ผ่านเข้าสู่จังหวัดนครปฐม

จังหวัด	ประเภทสินค้า	ผลผลิตทั้งหมด	ร้อยละที่ส่งออก	ปริมาณที่ส่งออก
จันทบุรี	- เงาะ	291317	15	43696
	- ทูเรียน	255624	15	38344
	- มังคุด	22843	15	3426
ตราด	- ทูเรียน	25224	15	3784
	- เงาะ	54988	15	8248
ระยอง	- มังคุด	6092	15	914
	- ทูเรียน	64716	15	9707
	- เงาะ	16825	15	1683
ชุมพร	- ทูเรียน	34023	32	10887
	- เงาะ	79128	32	25321
สุราษฎร์	- เงาะ	49058	15	15699
ประจวบ	- สับปะรด	2937645	15	146882
ราชบุรี	- ส้มโอ	753	30	226
	- ฝรั่ง	9487	30	2846
	- มะละกอ	17634	30	5290
	- องุ่น	34118	30	10235
	- พุทรา	8828	30	2648

จังหวัด	ประเภทสินค้า	ผลผลิตทั้งหมด	ร้อยละที่ส่งออก	ปริมาณที่ส่งออก
สมุทรสาคร	- ชมพู่	738	35	258
	- พุทรา	20186	35	7065
	- องุ่น	23784	35	8324
	- มะพร้าว			
	น้ำหอม	11259	35	3941
	- กลัวยหอม	100	35	35
	- ฝรั่ง	1742	35	610
	- ส้มเขียวหวาน	22317	35	7811
	- ส้มโอ	1555	35	544
เชียงใหม่	- ลิ้นจี่	31013	30	9304
	- ลำไย	41380	20	8276
เชียงราย	- ลำไย	10845	20	2169
ลำพูน	- ลำไย	33232	15	4985
นครราชสีมา	- น้อยหน่า	101485	15	15223

แสดงพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตผลไม้

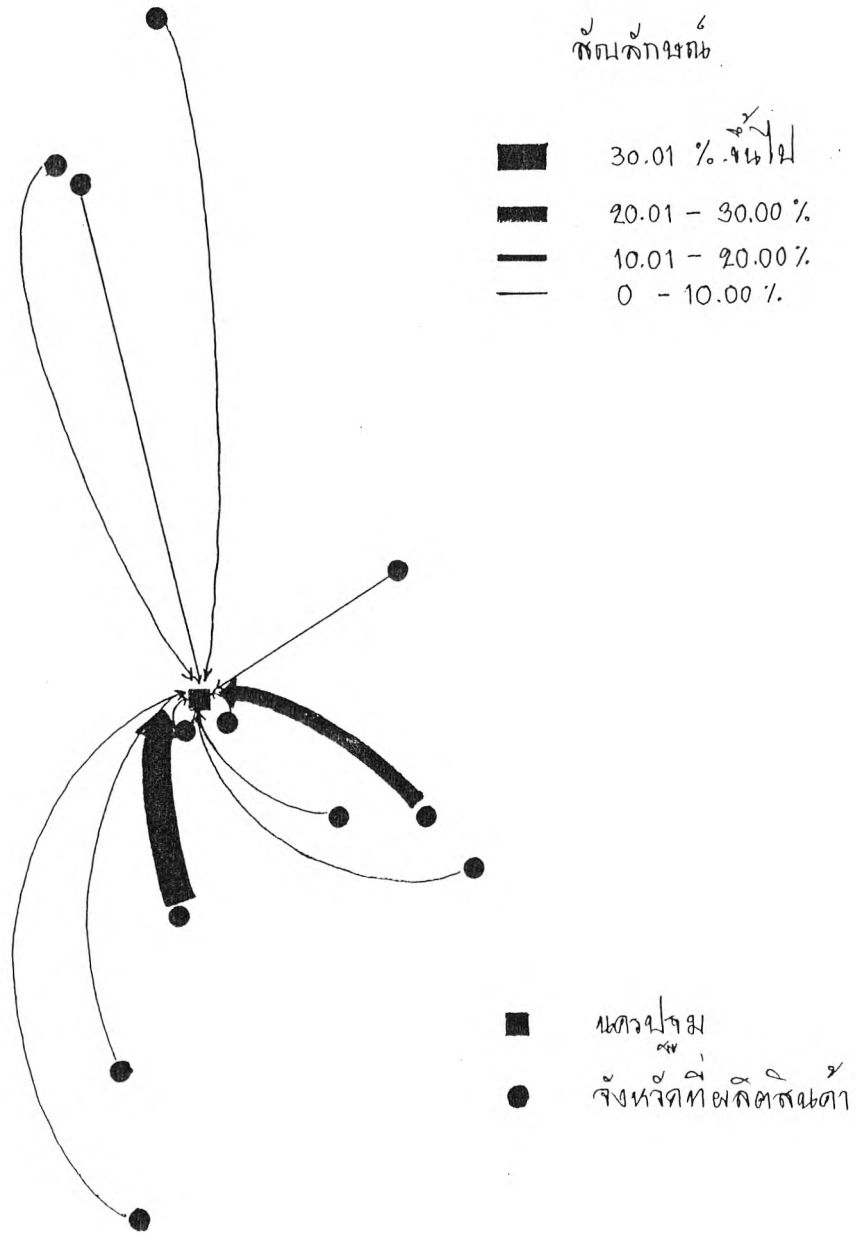
- 1 กรุงเทพมหานคร
- 2 นครปฐม
- 3 นครศรีธรรมราช
- 4 นครราชสีมา
- 5 ปทุมธานี
- 6 พะนาศรัยอยุธยา
- 7 มหาสารคาม
- 8 สมุทรปราการ
- 9 สมุทรสงคราม
- 10 สมุทรสาคร
- 11 สิงห์บุรี
- 12 อ่างทอง

0 50 100 150 200 250 กม.

แนวทางการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร
ประเภทผักและผลไม้ของจังหวัดนครปฐม
ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๓๖๗
24

แสดงปริมาณร้อยละของผลไม้มะพร้าวจังหวัดนครปฐม

แนวทางการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร
ประเภทผักและผลไม้ของจังหวัดนครปฐม
ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนผัง
25

ตาราง 30 แสดงปริมาณสินค้าประเภทผักสดจากแหล่งผลิตต่าง ๆ ที่ผ่านเข้าสู่จังหวัดนครปฐม

จังหวัด	ประเภทสินค้า	ผลผลิตทั้งหมด	ร้อยละที่ส่งออก	ปริมาณที่ส่งออก
เชียงใหม่	- กระเทียม	128640	30	98592
	- หอมหัวใหญ่	42748	10	4274
เพชรบูรณ์	- หอมแดง	2734	15	410
ประจวบ	- กะหล่ำปลี	2230	15	335
	- ผักกาดขาว	1738	15	261
ราชบุรี	- ถั่วฝักยาว	35995	30	10799
	- แตงกวา	12048	30	3614
	- กะหล่ำปลี	424	30	127
	- ผักกาดเขียว	2950	30	885
	- ผักคะน้า	278	30	83
กาญจนบุรี	- พริกใหญ่	1730	30	519
	- พริกเล็ก	8990	30	2697
	- ผักคะน้า	376	30	113
	- ผักกาดเขียว	3006	30	902
สมุทรสาคร	- ผักคะน้า	4655	35	1629
	- ผักกวางตุ้ง	17552	35	6143
	- แตงกวา	4488	35	1570
	- ข้าวโพดฝักอ่อน	8007	35	2802

จังหวัด	ประเภทสินค้า	ผลผลิตทั้งหมด	ร้อยละที่ส่งออก	ปริมาณที่ส่งออก
เพชรบุรี	- ฝือก	2941	15	441
	- กะหล่ำปลี	5242	15	786
	- มะนาว	98729	15	14809
	- ถั่วฝักยาว	1980	15	297
	- แดงกวา	2583	15	387
ชุมพร	- ขิงสด	40886	12	4906
	- พริกเขียว	10336	12	1240

ตาราง 31 แสดงปริมาณสินค้าประเภทผักและผลไม้รวมกันเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	ปริมาณสินค้า (ตัน)
จันทบุรี	85466
ตราด	12032
ระยอง	12304
ชุมพร	42354
สุราษฎร์	15699
ประจวบฯ	147478
ราชบุรี	36753
สมุทรสาคร	40732
เชียงใหม่	120446
เชียงราย	2169
ลำพูน	4985

จังหวัด	ปริมาณสินค้า (ตัน)
นครราชสีมา	15223
เพชรบูรณ์	410
กาญจนบุรี	4231
เพชรบุรี	16720

ปริมาณสินค้าจากจังหวัดต่าง ๆ ทั้งผักและผลไม้ ที่ผ่านเข้าสู่จังหวัดนครปฐมพบว่ามียี่ปริมาณรวมกันประมาณ 550000 ตันต่อปี และเมื่อรวมกับปริมาณผลผลิตภายในจังหวัดซึ่งมีประมาณร้อยละ 70 หรือประมาณ 210000 ตัน เมื่อพิจารณาแล้วหากรวมสินค้าที่เป็นประเภทอื่น ๆ อีกรู้ก็พบว่ามียี่ปริมาณสินค้าเข้าสู่ตลาดเป็นปริมาณมากพอสมควร สามารถตอบสนองต่อการค้าดำเนินการของตลาดกลางผักและผลไม้ของจังหวัดนครปฐมได้

นอกจากปริมาณสินค้าที่คำนวณได้จากแหล่งทั่วไปว่ามีปริมาณเท่าใด ผู้ศึกษาายังได้ทำการศึกษาถึงปริมาณสินค้าที่ขนส่ง โดยรถบรรทุกเฉพาะทางภาคใต้และภาคตะวันตกซึ่งอยู่ใกล้เคียงกับจังหวัดนครปฐม ตามเส้นทาง ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 เพื่อเป็นการสนับสนุนว่านครปฐมเป็นจังหวัดที่รองรับผลผลิตจากภาคใต้และจังหวัดใกล้เคียงในปริมาณที่สูง ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

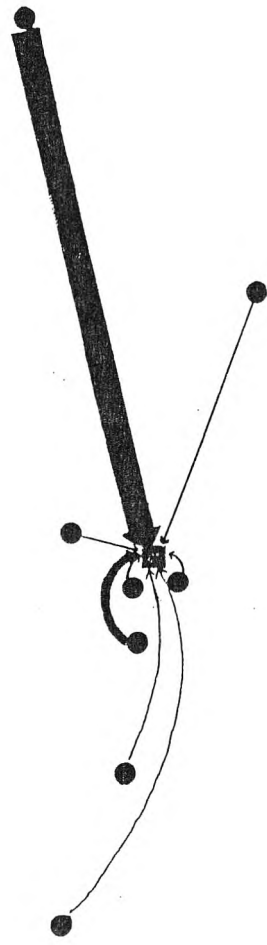

แนวทางการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร
ประเภทผักและผลไม้ของจังหวัดนครปฐม
ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เลขที่

26

สัมพัทธ์กัน

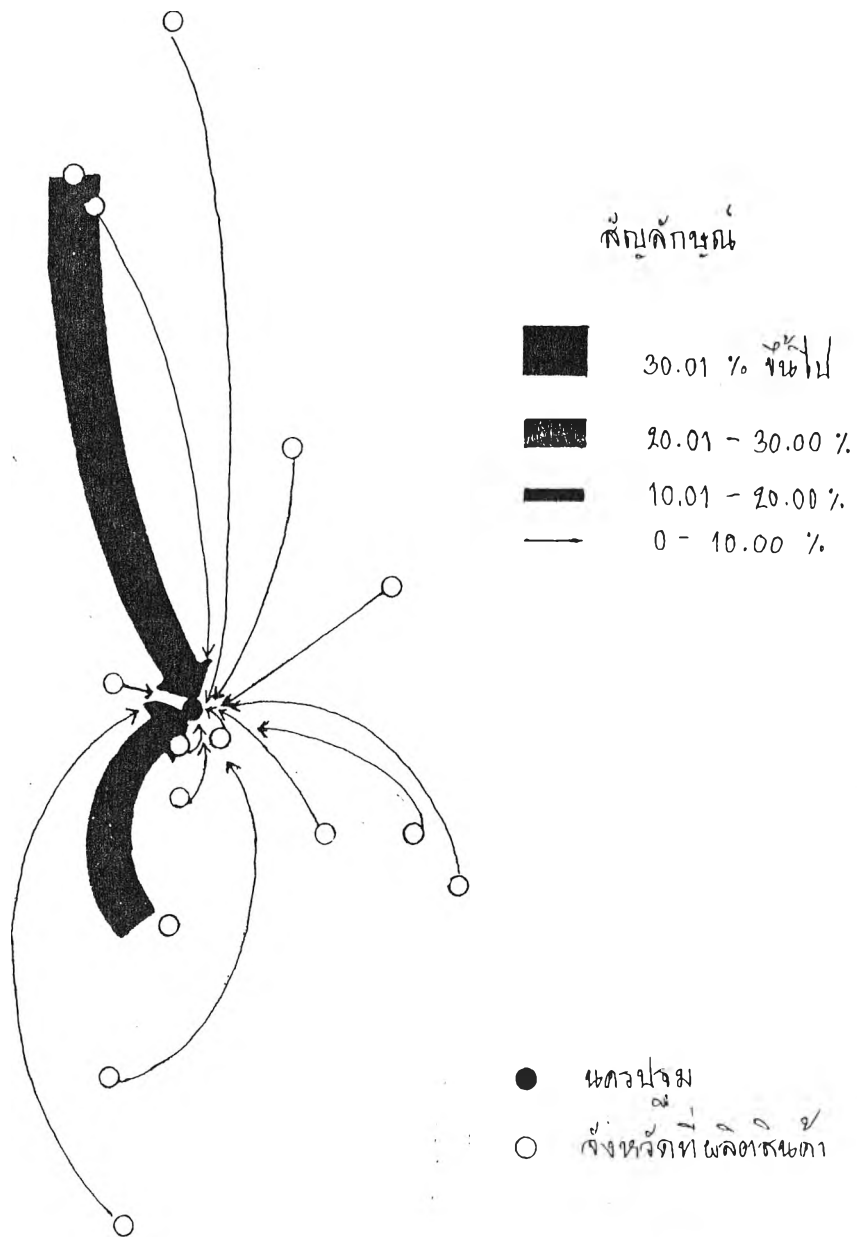
- 30.01 % ขึ้นไป
- 20.01 - 30.00 %
- 10.01 - 20.00 %
- 0 - 10.00 %

- นครปฐม
- จังหวัดที่ผลิตสินค้า

แสดงร้อยละของปริมาณผักที่เข้าสู่จังหวัดนครปฐม

แนวทางการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร
 ประเภทผักและผลไม้ของจังหวัดนครปฐม
 ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผ่นที่
27

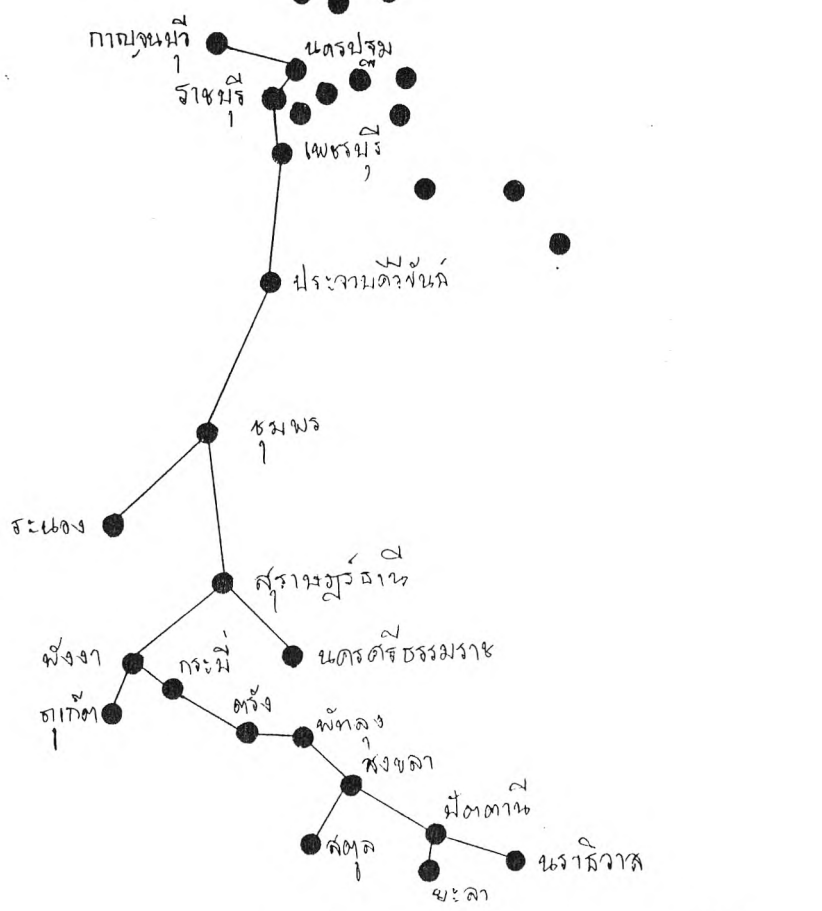
แสดงร้อยละของปริมาณสินค้าฝักและผลไม้
ที่เข้าสู่จังหวัดน่าน

แนวทางการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร
ประเภทฝักและผลไม้ของจังหวัดน่าน
ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่
28

ตาราง 32 แสดงปริมาณสินค้า และจำนวนเที่ยวของรถบรรทุก ที่เข้าสู่จังหวัดนครปฐม ตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (สำรวจที่จุดสำรวจอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม)

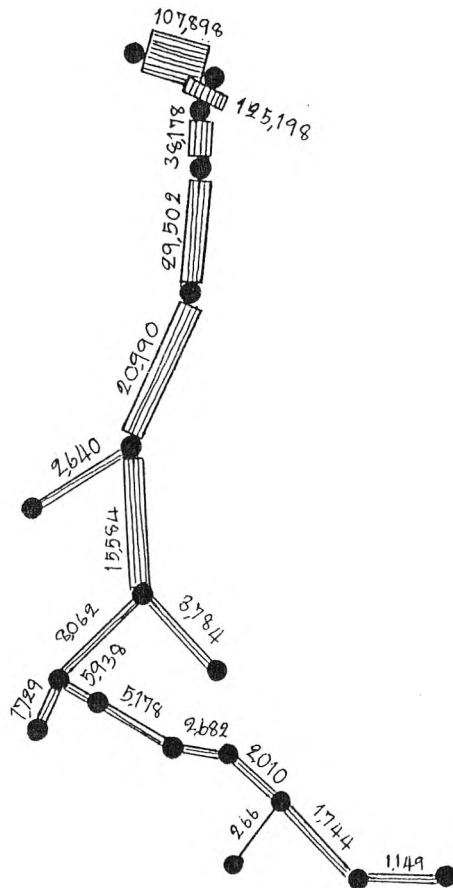
จังหวัด	ปริมาณสินค้าทั้งหมดที่เข้าสู่จังหวัดนครปฐม	ปริมาณสินค้าเฉพาะที่เป็นผักและผลไม้ที่เข้าสู่จังหวัดนครปฐม (ตัน)	จำนวนเที่ยว
นครปฐม	7873346	162978	732134
กาญจนบุรี	5212454	107898	461266
ราชบุรี	4203862	87020	391560
เพชรบุรี	419146	8676	53924
ประจวบคีรีขันธ์	411198	8512	50232
ชุมพร	133614	2766	15340
ระนอง	127556	2640	13234
สุราษฎร์ธานี	180596	3738	18616
พังงา	19084	395	1846
นครศรีธรรมราช	182780	3784	18460
กระบี่	36712	760	3432
ภูเก็ต	83512	1729	8060
ตรัง	120588	2496	12272
พัทลุง	32448	672	3224
สงขลา	181402	3755	19474
สตูล	12844	266	1456
ยะลา	28756	595	3146
นราธิราช	55510	1149	5252
รวม	19315408	399829	1812928

แสดงเส้นทางขนส่งสินค้าของภาคใต้
และภาคตะวันออกเฉียงใต้เข้าสู่จังหวัดนครปฐม

แนวทางการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร
ประเภทผักและผลไม้ของจังหวัดนครปฐม
ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพ
29

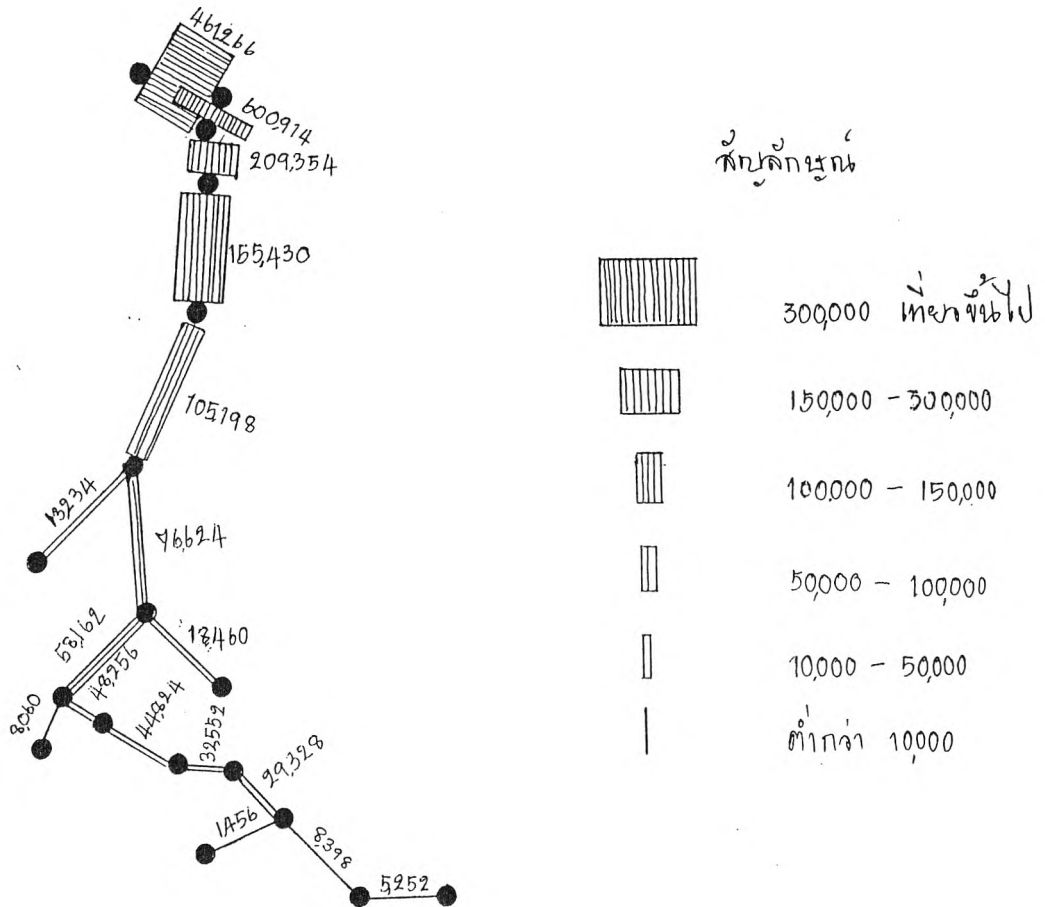
ทึบลักษณะ

- 100,000 ต้นขึ้นไป
- 10,000 - 100,000
- 1,000 - 10,000
- น้อยกว่า 1,000

แสดงปริมาณสินค้าของภาคตะวันออก
และภาคใต้ที่เข้าสู่จังหวัดนครปฐม

แนวทางการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร
ประเภทผักและผลไม้ของจังหวัดนครปฐม
ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวข้อที่
30

แสดงปริมาณเที่ยวของรถบรรทุกที่ขนส่งสินค้า
จากภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือจังหวัดนครปฐม

แนวทางการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร
ประเภทผักและผลไม้ของจังหวัดนครปฐม
ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนผัง

31

จากการที่มีสินค้าเข้าสู่จังหวัดนครปฐมจำนวนมากทำให้มีการค้าเกิดขึ้น โดยเฉพาะการค้าในตลาดกลางสินค้าเกษตรจังหวัดนครปฐมมดังนั้นทำให้มูลค่าการค้าส่งและการค้าปลีกซึ่งปรากฏตามตารางต่อไปนี้

ตาราง 32 แสดงมูลค่าการค้าส่งและค้าปลีกและผลิตภัณฑ์จังหวัดของจังหวัดนครปฐม (ล้านบาท)

สาขา	2525	2530	2532	2533	2534
ค้าส่งและค้าปลีก	1910	2351	3172	3621	4019
ผลิตภัณฑ์จังหวัด	9845	13756	22094	24312	28858

ที่มา : แผนการลงทุนจังหวัดนครปฐม

4.5 สิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดนครปฐม

สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในจังหวัดที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อตลาดกลางสินค้าเกษตร สิ่งที่จะแสดงต่อไปนี้เป็นส่วนหนึ่งของสาธารณูปโภคต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกหรือจำเป็นต้องมีในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ไม่เฉพาะแต่ตลาดกลางสินค้าเกษตรเท่านั้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ได้แก่

1. ไฟฟ้า ไฟฟ้าเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินธุรกิจเกือบทุกประเภทเพราะไฟฟ้าจะช่วยให้การทำงานของเครื่องจักรเครื่องมือต่าง ๆ รวมทั้งให้แสงสว่างด้วยการดำเนินกิจการตลาดกลางก็เช่นเดียวกับธุรกิจอื่น ๆ ที่ต้องอาศัยแสงสว่างจากไฟฟ้า โดยเฉพาะในเวลาตลาดกลางเปิดดำเนินงานจะเป็นช่วงประมาณ 03.00 น. เป็นต้นไป

นครปฐมเอง เป็นจังหวัดที่มีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจค่อนข้างหนาแน่น เมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ดังนั้น ไม่ใช่เรื่องแปลกเลยที่จังหวัดนครปฐมจะมีการใช้ไฟฟ้าในการประกอบธุรกิจค่อนข้างสูง ซึ่งในการดำเนินกิจการด้านตลาดกลางที่ต้องใช้ไฟฟ้าเป็นส่วนหนึ่งในการอำนวยความสะดวกจึงไม่มีปัญหา ตารางต่อไปนี้เป็นตารางแสดงกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้าและจำนวนหน่วยในการใช้ไฟฟ้าของธุรกิจ แสดงให้เห็นถึงความพร้อมในการดำเนินธุรกิจต่าง ๆ เปรียบเทียบกับจังหวัดต่าง ๆ ใกล้เคียงกัน ดังนี้

ตารางที่ 34 แสดงการเปรียบเทียบกำลังผลิตและปริมาณการใช้ไฟฟ้าเพื่อธุรกิจปี 2536

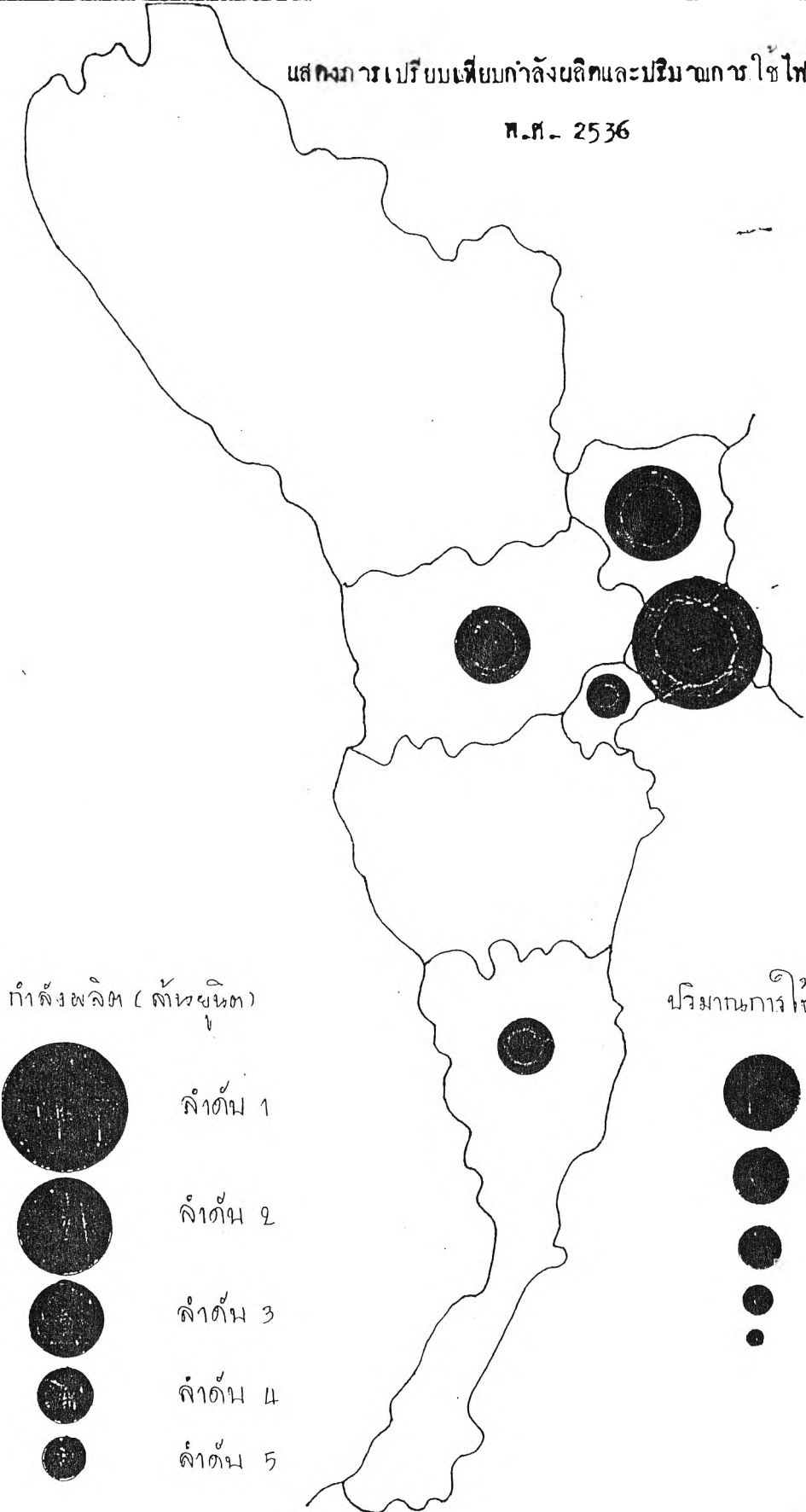
จังหวัด	ปริมาณการใช้ไฟฟ้าเพื่อธุรกิจ	กำลังการผลิต (ล้านยูนิต)
ราชบุรี	763.10	1040.52
ประจวบคีรีขันธ์	98.69	148.94
สมุทรสงคราม	54.88	108.57
สมุทรสาคร	1317.60	1451.13
นครปฐม	1074.32	1298.28

ที่มา : สมุดรายนงานสถิติจังหวัด

แสดงการเปรียบเทียบกำลังผลิตและปริมาณการใช้ไฟฟ้าเพื่อธุรกิจ

พ.ศ. - 2536

แนวทางการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร
ประเภทผักและผลไม้ของจังหวัดนครปฐม
ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนผังที่

32

จากตาราง พบว่า จังหวัดนครปฐมมีกำลังการผลิตและปริมาณการใช้ไฟฟ้าเพื่อธุรกิจค่อนข้างสูง นั้นแสดงว่า นครปฐมเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพและความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่ต้องอาศัยไฟฟ้าเป็นปัจจัยหรือเครื่องอำนวยความสะดวกได้อย่างไม่มีปัญหาซึ่งหากกิจกรรมดังกล่าวไปทำที่จังหวัดอื่น ๆ อาจมีปัญหาเพราะกำลังในการผลิตกระแสไฟฟ้าอาจไม่เพียงพอก็เป็นได้

2. น้ำประปา เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่เปรียบเสมือนเป็นพื้นฐานในการดำเนินกิจการต่าง ๆ เพราะน้ำประปาเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ว่าจะใช้ในการบริโภคหรือชก้าง ในการดำเนินการตลาดกลางสินค้าเกษตรของจังหวัดนครปฐมก็เช่นเดียวกัน น้ำประปาเป็นสิ่งสำคัญมากเนื่องจากตลาดย่อมก่อให้เกิดสิ่งสกปรกขึ้นได้ทั้งจากสินค้าที่เน่าเสียเนื่องจากเป็นพืช ผัก ผลไม้ต้องใช้น้ำประปาในการชำระล้างตลาด นอกจากนั้น พืช ผัก ผลไม้ยังจำเป็นต้องคงความสดอยู่เสมอ ดังนั้น จำเป็นต้องใช้น้ำฉีดเพื่อทำให้เปียกและสด น้ำประปาก็เป็นสิ่งที่เข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมาก

นอกจากนั้น ในระบบตลาดสินค้าเกษตรซึ่งต้องทำให้เกิดความเย็นในอาคารมาก เพื่อให้พืชผักผลไม้ไม่เหี่ยวง่ายจำเป็นต้องสร้างตัวตลาดให้โปร่งโล่งและสำคัญต้องมีเครื่องปั่นน้ำบหลังคาอาหารเพื่อทำให้อาคารเย็นขึ้นอีก ก็จำเป็นต้องใช้น้ำประปาอย่างมาก

จังหวัดนครปฐมก็เป็นอีกจังหวัดหนึ่งซึ่งมีความพร้อมในเรื่องการบริการน้ำประปาโดยที่มีปริมาณการผลิตน้ำประปาและปริมาณการจำหน่ายน้ำประปาค่อนข้างสูงมาก เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ดังนั้น ย่อมแสดงให้เห็นว่า จังหวัดนครปฐมมีความพร้อมในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก ดูตารางแสดงกำลังการผลิตและปริมาณการใช้น้ำประปาและจำนวนผู้ใช้ในปี 2534

ตารางที่ 37 แสดงกำลังการผลิต, ปริมาณน้ำที่จำหน่ายและจำนวนผู้ใช้น้ำประจำปี 2534

จังหวัด	กำลังการผลิต (ม ³ /ปี)	ปริมาณน้ำที่จำหน่าย (ม ³ /ปี)	จำนวนผู้ใช้ (ราย)
ราชบุรี	19,246,150	9,677,459	29,436
ประจวบคีรีขันธ์	5,606,400	2,418,889	7,261
สมุทรสงคราม	4,225,700	1,875,493	7,003
สมุทรสาคร	16,720,819	10,107,959	21,118
นครปฐม	23,405,802	11,164,416	27,218

ที่มา : สมุดรายนงานสถิติจังหวัด

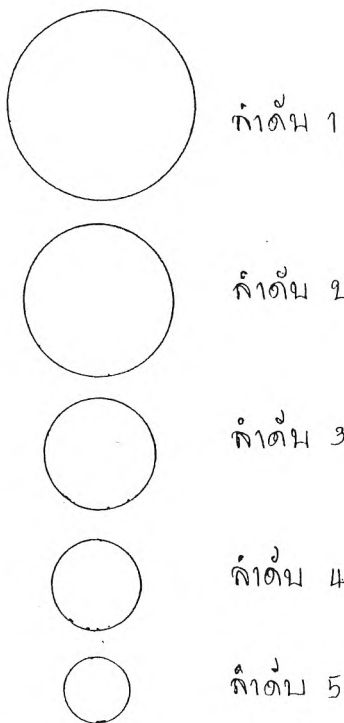
3. โทรคัพท์ ในการดำเนินกิจการด้านธุรกิจจำเป็นต้องมีการติดต่อเพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลต่างต่อกัน เช่นเดียวกัน การดำเนินกิจการด้านตลาดกลางสินค้าเกษตรของจังหวัดนครปฐมก็มีความจำเป็นต้องดำเนินการติดต่อ สื่อสาร ดังนั้น โทรคัพท์จึงมีความจำเป็นและเป็นสิ่งหนึ่งที่จะเอื้อประโยชน์ให้กิจการนี้ดำเนินไปด้วยดี

จากตารางข้างล่างนี้จะเป็นตาราง 33 แสดงจำนวนเลขหมายที่มีผู้เช่าใช้บริการ โทรคัพท์ของจังหวัดนครปฐม (ในด้านธุรกิจ) ปี 2536 แสดงให้เห็นถึงศักยภาพและความพร้อมในการรองรับการเป็นตลาดกลางสินค้าเกษตรของจังหวัดนครปฐม

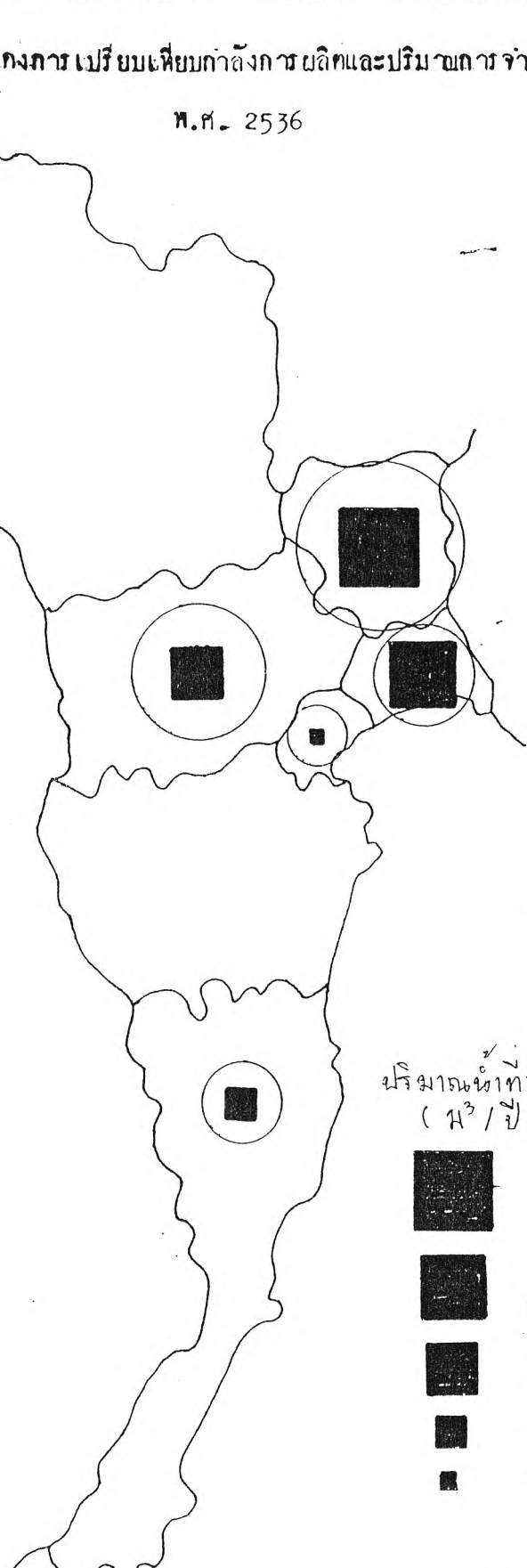
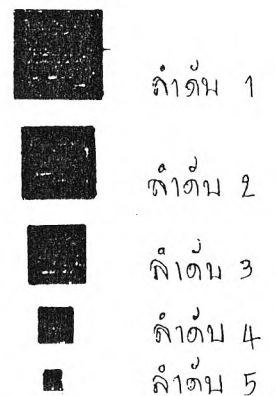
แผนผังการเปรียบเทียบกำลังการผลิตและปริมาณการจำหน่ายน้ำประปา

พ.ศ. 2536

กำลังผลิต (ม³/ปี)

ปริมาณน้ำที่จำหน่าย (ม³/ปี)

แนวทางการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร
ประเภทผักและผลไม้ของจังหวัดนครปฐม
ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เลขที่

33

จังหวัด	จำนวนหมายเลข
ราชบุรี	3173
กาญจนบุรี	1059
ประจวบคีรีขันธ์	2684
สมุทรสงคราม	722
สมุทรสาคร	1543
นครปฐม	3350

ที่มา : กองสถิติและรายงานองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

4. รถบรรทุกสินค้า เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินงานตลาดกลางสินค้าเกษตรของจังหวัดนครปฐม เนื่องจากในการขนส่งสินค้าทั้งจากภายในจังหวัดเองและจากจังหวัดใกล้เคียงเพื่อนำเข้าสู่ตลาดกลางสินค้าเกษตรทั้ง 2 แห่ง ต้องอาศัยทางรถยนต์เป็นสำคัญ นอกจากนั้น ในการที่จะนำสินค้าเกษตรต่าง ๆ ออกจากตลาดสู่แหล่งจำหน่ายนั้นก็ต้องอาศัยรถยนต์บรรทุกสินค้านั้นออกไป โดยทั่วไปแล้ว รถที่ใช้บรรทุกสินค้าเข้าหรือออกจากตลาดจะเป็นรถบรรทุกขนาด 6 ล้อ แต่อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันเนื่องจากการค้าขายกันอย่างกว้างขวางทำให้ในการขนส่งสินค้าต่าง ๆ ใช้รถยนต์บรรทุก 4 ล้อ แล้วต่อเป็นลูกกรงสูงเพื่อใช้ขนส่งกันอย่าง

สัญลักษณ์

ลำดับ 1

ลำดับ 2

ลำดับ 3

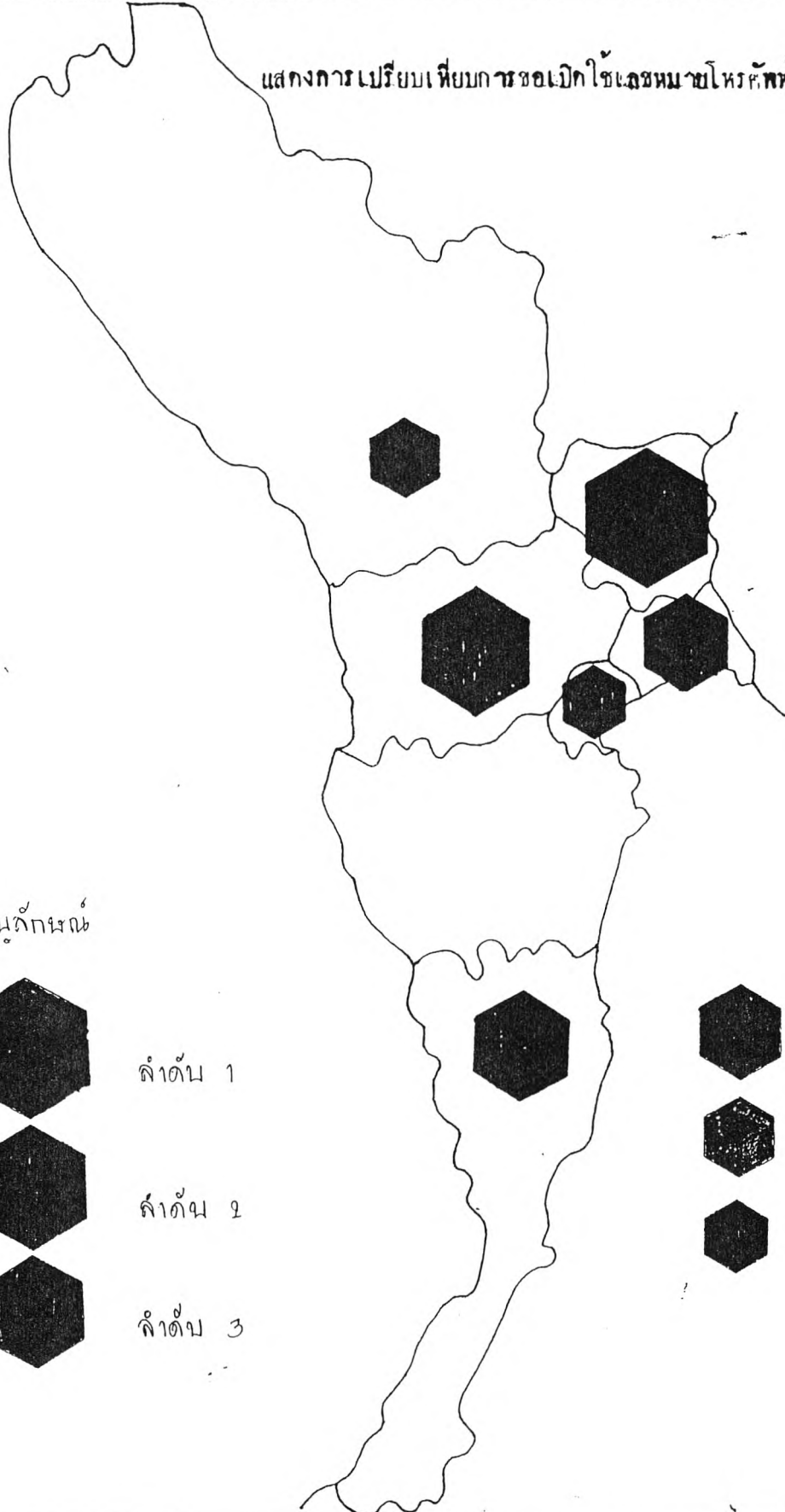
ลำดับ 4

ลำดับ 5

ลำดับ 6

แนวทางการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร
ประเภทผักและผลไม้ของจังหวัดนครปฐม
ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผ่นที่
34

สำหรับในจังหวัดนครปฐมเองนั้นแทบจะเรียกได้ว่า เป็นจังหวัดที่ไม่มีปัญหาในเรื่องการขนส่งเลยก็ว่าได้ เพราะมีเส้นทางคมนาคมเชื่อมต่อกันทั้งในจังหวัดเองและภูมิภาคอื่น ๆ ได้โดยตลอด การขนส่งโดยใช้รถยนต์จึงมีความสำคัญมากและด้วยเหตุนี้จึงมีการขจัดทะเบียนรถยนต์บรรทุกประเภทต่าง ๆ เป็นจำนวนมากเพื่อตอบสนองความต้องการในการขนส่งสินค้าต่าง ๆ โดยเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดใกล้เคียงแล้ว นครปฐมมีปริมาณการขจัดทะเบียนสูงที่สุด ดังปรากฏตามตาราง

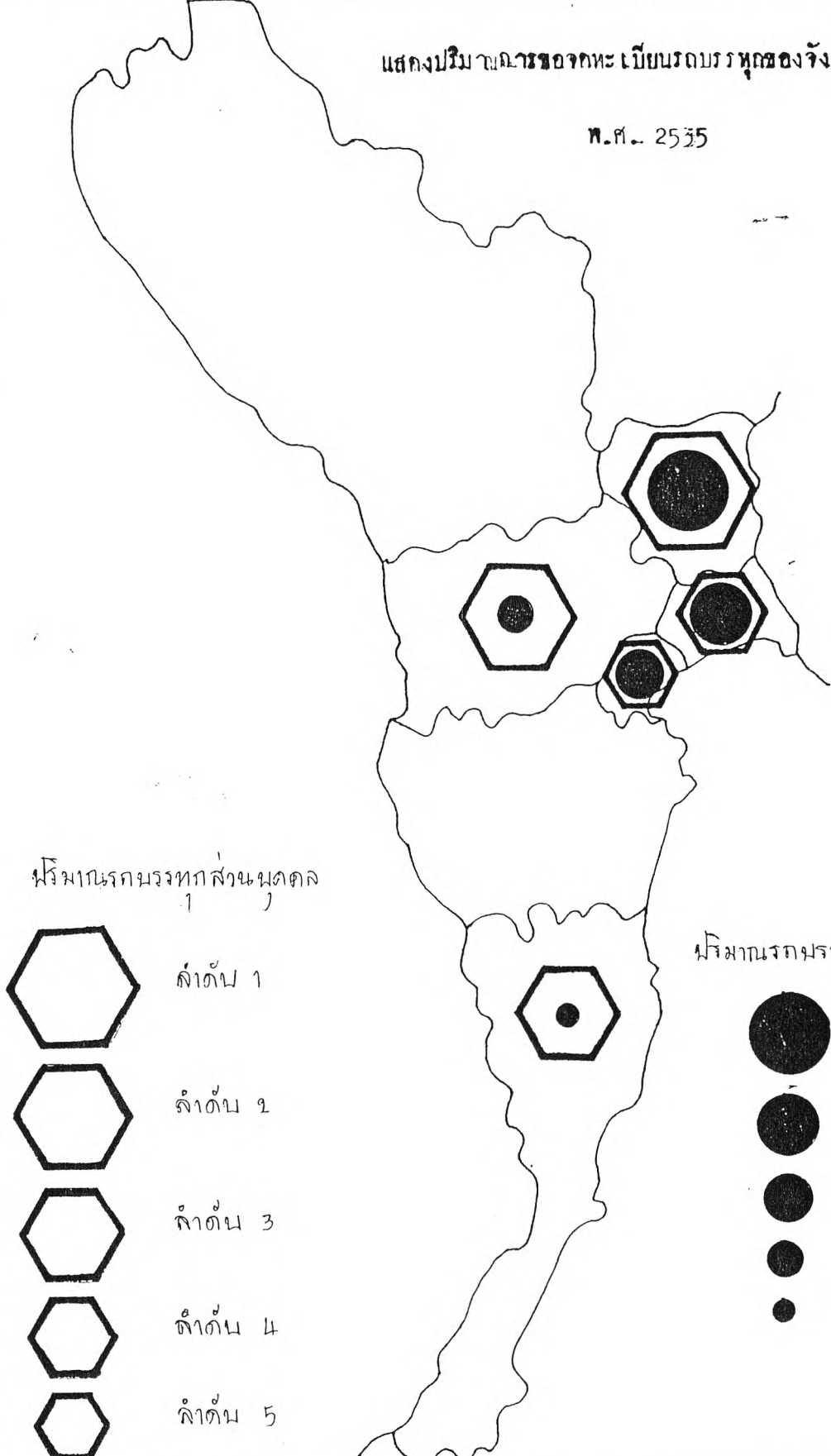
ตารางที่ 34 แสดงปริมาณการขจัดทะเบียนรถบรรทุกของจังหวัดต่าง ๆ ในปี 2535 และ 2536

จังหวัด	2535		2536	
	รถบรรทุกไม่ประจำทาง	รถบรรทุกส่วนบุคคล	รถบรรทุกไม่ประจำทาง	รถบรรทุกส่วนบุคคล
ราชบุรี	61	7868	179	10142
ประจวบคีรีขันธ์	53	5289	59	5574
สมุทรสงคราม	75	2011	81	2218
สมุทรสาคร	303	4360	331	4644
นครปฐม	1160	16250	2118	30349

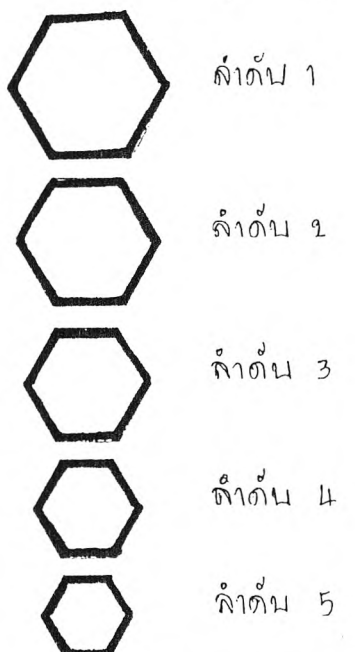
ที่มา : สมุดรายนงานสถิติจังหวัด

แสดงปริมาณการขอกทะเล เป็นมณฑลหรือของจังหวัดต่าง ๆ

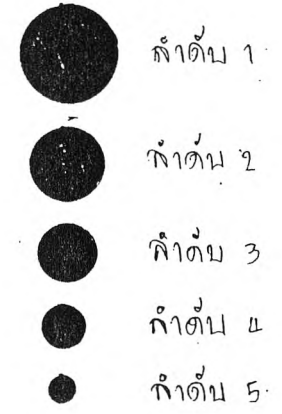
พ.ศ. 2535

ปริมาณการขอกทะเลส่วนนดลด

ปริมาณการขอกทะเลไม่ประเททาง

แนวทางการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร
 ประเภทผักและผลไม้ของจังหวัดนครปฐม
 ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

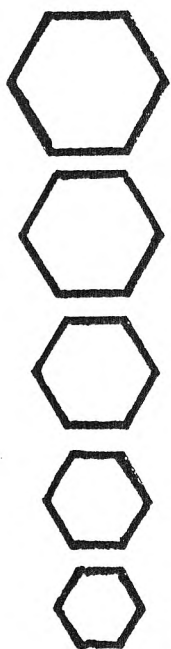
เลขที่
 35

แสดงปริมาณการขอกหะเป็นรถบรรทุกของจังหวัดต่าง ๆ

พ.ศ. 2536

ปริมาณรถบรรทุกหัวรถคนเดิน

ลำดับ 1

ลำดับ 2

ลำดับ 3

ลำดับ 4

ลำดับ 5

ปริมาณรถบรรทุกไม่ห้เจ้าหน้าที่

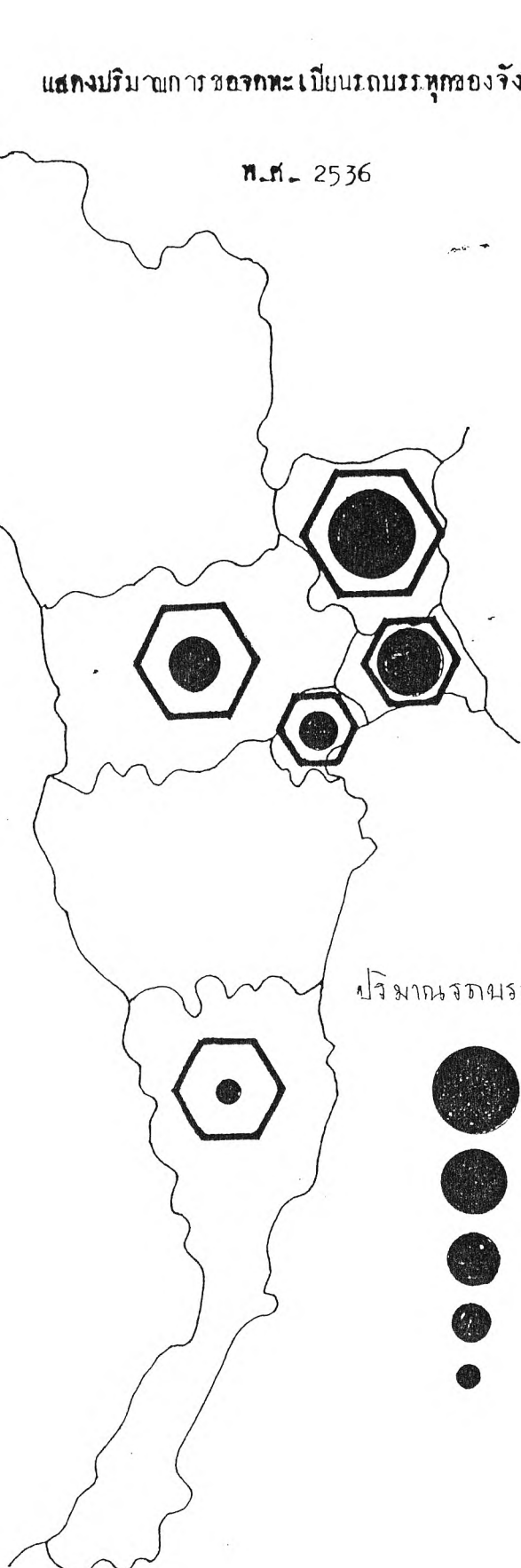
ลำดับ 1

ลำดับ 2

ลำดับ 3

ลำดับ 4

ลำดับ 5

แนวทางการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร
ประเภทผักและผลไม้ของจังหวัดนครปฐม
ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผ่นที่

36

นอกจากการขนส่งสินค้าโดยรถบรรทุกสินค้าแล้ว ยานพาหนะอีกอย่างหนึ่งที่ใช้งานขนส่งสินค้าต่าง ๆ เข้าสู่ตลาดกลางสินค้าเกษตรนครปฐมอีกประเภทหนึ่ง คือ รถไฟ ได้กล่าวไปในเรื่องการคมนาคมขนส่งแล้วว่า นครปฐมมีความได้เปรียบกว่าจังหวัดอื่น ๆ เพราะการเข้าถึงทำได้ทั้งทางรถยนต์และรถไฟแตกต่างกับจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งบางจังหวัดใช้ทางรถยนต์ได้อย่างเดียว สำหรับในหัวข้อนี้จะแสดงให้เห็นถึงปริมาณรถไฟที่เข้า-ออกหรือผ่านจังหวัดนครปฐม ซึ่งส่งผลดีต่อการขนส่งสินค้าเข้าสู่ตลาดกลางสินค้าเกษตรของจังหวัดนครปฐมด้วย

ตาราง 40 แสดงปริมาณรถไฟที่วิ่งผ่านจังหวัดนครปฐมในแต่ละวัน

เส้นทาง	ขบวน/วัน
ขบวนรถไฟจาก กทม. ถึงหรือผ่านนครปฐม (สถานีหัวลำโพง) - (นครปฐม)	36
ขบวนรถไฟจากสถานี ธนบุรี ผ่านนครปฐมไปยัง ภาคตะวันตก	3

ที่มา : สถานีรถไฟนครปฐม

จากข้อมูลทั้งในเรื่องของรถบรรทุกและรถไฟแสดงให้เห็นว่า นครปฐมมีความพร้อม และไม่มีปัญหาด้านการขนส่ง และเป็นสิ่งที่ยืนยันว่าให้นครปฐมมีความเหมาะสมที่จะเป็นตลาดกลางสินค้าเกษตรได้

4.6 นโยบายและแนวทางการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน

จังหวัดใด ๆ ก็ตาม แม้จะมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ในการลงทุนทำกิจการใด ๆ แต่หากขาดการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน ย่อมไม่สามารถทำให้ดำเนินกิจการเหล่านั้นให้เจริญก้าวหน้าไปได้ แต่ในสำหรับจังหวัดนครปฐมนั้นได้มีการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน ในเรื่องการดำเนินการตลาดกลางสินค้าเกษตรของจังหวัดเป็นอย่างมาก จึงไม่น่าแปลกใจเลยว่า จังหวัดนครปฐมจะกลายเป็นจังหวัดที่สามารถดำเนินกิจการด้านนี้ได้ดีกว่าจังหวัดอื่น ๆ

หน่วยงานที่มีความรับผิดชอบ และให้การสนับสนุนในการพัฒนาทางเศรษฐกิจของกระทรวงพาณิชย์ในจังหวัดนครปฐมที่สำคัญมี 4 หน่วยงาน โดยทำหน้าที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนกิจการด้านต่าง ๆ รวมไปถึงกิจการด้านตลาดกลางสินค้าเกษตรของจังหวัดนครปฐมก็เป็นอีกกิจการหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจและมีแนวทางในการส่งเสริมเอาไว้ด้วย หน่วยงานทั้ง 4 ได้แก่

1. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครปฐม
2. สำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครปฐม
3. สำนักงานประกันภัยจังหวัดนครปฐม
4. สำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัดนครปฐม

ซึ่งในแต่ละหน่วยงานมีหน้าที่รับผิดชอบเพื่อพัฒนาทางเศรษฐกิจของจังหวัดนครปฐมดังนี้

1. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครปฐม

ก. หน้าที่และความรับผิดชอบตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ

(1) งานเผยแพร่ข่าวสารการตลาด และภาวะตลาดของสินค้าเกษตรที่สำคัญ ๆ ของจังหวัด เผยแพร่ทางสื่อมวลชน เช่น สถานีวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ บริการเสียงตามสายและหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรวมถึงการให้บริการข้อมูลข่าวสารการตลาดแก่นักลงทุนและผู้ประกอบธุรกิจที่มาติดต่อขอรับบริการ

(2) งานพัฒนาระบบการตลาดเพื่อปรับปรุงกลไกการตลาด โดยเฉพาะสินค้าเกษตรกรรมในระดับท้องถิ่น เช่น

- การจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตรกรรมขึ้นตามแหล่งผลิต หรือจำหน่ายที่สำคัญเพื่อเป็นศูนย์กลางในการซื้อขายสินค้าเกษตร ตลอดจนประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานของตลาด

- การจัดตั้งตลาดนัดสินค้าเกษตรที่สำคัญ เพื่อแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาดเป็นการลดขั้นตอนการจำหน่าย เช่น การจัดตลาดนัดข้าวเปลือก

- การรวมกลุ่มกันขายสินค้าเกษตร เช่น รวมกลุ่มกันขายส้มโอ รวมกลุ่มกันขายข้าวเปลือกและไม้ผลอื่น

(3) งานตามนโยบายยกระดับราคาสินค้าเกษตรกรรม เช่น

- การแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรที่เกิดจากฤดูกาล เช่น สับปะรด, ข้าว
- การแก้ไขปัญหาพื้นฐานของภาคเกษตรกรรมระยะยาว เช่น การดำเนินงานตามโครงการยกระดับราคาข้าวเปลือกเพื่อช่วยเกษตรกรให้ขายขายได้ในราคาที่สูงขึ้น ตลอดจนการดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการเสริมอื่น ๆ ของรัฐบาล

(4) งานส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ เช่น

- การให้คำที่แจ่ม ณะนำและฝึกอบรม ให้ประชาชนในจังหวัดมีความรู้ด้านการจัดตั้งร้านค้าและการตลาดและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งร้านค้าในชนบท
- การส่งเสริมและการพัฒนาคลังสินค้า สมาคมการค้าและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำกับและตรวจสอบกิจการคลังสินค้า สมาคมการค้า และหอการค้า

ข. หน้าที่และความรับผิดชอบตามแผนพัฒนาชนบทแห่งชาติ (กชช.)

คณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (กชช) ได้มีมติให้กระทรวงพาณิชย์เป็นกระทรวงหลักที่ 6 ภายใต้ระบบการบริหารพัฒนาชนบท โดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัดมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินงานและประสานงานกับส่วนราชการอื่น ๆ ดังนี้

(1) โครงการพัฒนาตลาด เพื่อสนับสนุนการกระจายการผลิตในระดับจังหวัดโดยทำการสำรวจสู่ทางด้านการตลาดสินค้าเป้าหมายทั่วไปในภาคเกษตรกรรม การเผยแพร่ และให้ข้อมูลข่าวสารการตลาดสำหรับเป้าหมายที่มีโอกาสขยายการผลิตและมีตลาดรองรับ ฝึกอบรมเกษตรกรเพื่อแนะนำ ให้ความรู้สู่ทางด้านการตลาดสำหรับสินค้าชนิดใหม่ ๆ และมีตลาดรองและการประกวดคุณภาพสินค้าเพื่อพัฒนาการผลิตและส่งเสริมการจำหน่าย

(2) โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมและหัตถกรรมไทย โดยจัดตั้งศูนย์รวบรวมสินค้าจากผู้ผลิตในท้องถิ่นและดำเนินให้เป็นศูนย์กลางการติดต่อระหว่างผู้ผลิต และผู้จำหน่าย ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานอื่นจัดงานแสดงสินค้าดังกล่าว เพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่สินค้าของจังหวัด

(3) โครงการจัดตั้งร้านชุมชนประจำหมู่บ้าน เพื่อให้เป็นศูนย์กลางจำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภคและปัจจัยการผลิตในราคายุติธรรมและเป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรกรรมในท้องถิ่น เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองให้แก่เกษตรกรและเป็นศูนย์กลางในการให้บริการข่าวสารการค้าของทางราชการ

(4) โครงการฝึกอบรมเครื่องซึ่ง ตวง วัด โดยประสานงานกับกรมทะเบียนการค้าและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการอบรมเกษตรกรให้มีความรู้ด้านซึ่ง ตวง วัด เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของตนเองมิให้ถูกเอาเปรียบจากการซื้อขายสินค้า

(5) โครงการกระจายข้อมูล ข่าวสารการค้าด้านการตลาดสู่ชนบทโดยการใช้เครื่องฟิวเตอร์มาช่วยในการปฏิบัติงานเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารกับส่วนกลาง ซึ่งสำนักงานพาณิชย์จังหวัดจะมีภาระหน้าที่ในการจัดเก็บ รวบรวม ประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลราคาและภาวะตลาดเพื่อเผยแพร่ต่อไป

(6) โครงการประกันภัยภูมิภาค มีหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทประกันภัยในจังหวัด เพื่อให้ประชาชนผู้เอาประกันได้รับความเป็นธรรมยิ่งขึ้น

(7) โครงการจัดตั้งศูนย์พาณิชย์กรรมส่วนภูมิภาค เพื่อเป็นศูนย์กลางส่งเสริมด้านการประกอบธุรกิจการส่งออก และเป็นสื่อกลางในการติดต่อระหว่างผู้นำเข้าต่างประเทศกับผู้ส่งออกในส่วนภูมิภาค

4.1 โครงการพัฒนาชนบทของกระทรวงพาณิชย์

หน้าที่สำคัญของกระทรวงพาณิชย์ คือ การส่งเสริมการตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อรองรับการผลิตสินค้าเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมให้ขยายตัวมากยิ่งขึ้นและให้มีการซื้อ-ขายกันอย่างเหมาะสมและเป็นธรรมกับทุกฝ่ายทั้งผู้ผลิต ผู้ประกอบการค้า และผู้บริโภคซึ่งจะช่วยจรรโลงให้ภาวะเศรษฐกิจการค้าของประเทศเจริญรุดหน้าต่อไปเพื่อความกินดี อยู่ดีของประชาชนในประเทศ แนวทางการดำเนินการ ได้แก่

(1) การส่งเสริมและการพัฒนาการตลาด โดยส่งเสริมให้มีการจัดตั้งตลาดกลางหรือตลาดนัดจำหน่ายสินค้าเกษตรในจังหวัดต่างๆ เพื่อช่วยให้ตลาดรองรับผลผลิตของเกษตรกรและช่วยให้เกษตรกรในชนบทสามารถนำผลผลิตออกจำหน่ายให้ผู้ซื้อโดยตรง ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรขายผลผลิตได้ราคาดีและมีรายได้เพิ่มขึ้น

(2) พัฒนาการเผยแพร่การกระจายข่าวสารด้านการตลาดไปสู่เกษตรกรในชนบทให้รวดเร็วทันต่อสถานการณ์ยิ่งขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบการตัดสินใจของเกษตรกรในการเลือกสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาดและให้เกษตรกรมีการตื่นตัวในการรับรู้ข่าวสาร ภาวะการตลาดของสินค้าเพื่อวางแผนการผลิต การจำหน่ายในช่วงเวลาที่เหมาะสมที่จะนำผลผลิตออกสู่ตลาด ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีโอกาสจำหน่ายสินค้าได้ในราคาที่สูงขึ้น

(3) การจัดการฝึกอบรมเกษตรกรให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการตลาดการใช้เครื่องจักร ตวง วัด เพื่อป้องกันมิให้พ่อค้าคนกลางเอารัดเอาเปรียบในการซื้อสินค้าจากเกษตรกรและให้เกษตรกรมีอำนาจต่อรองในการขายผลผลิต

(4) จัดงานแสดงสินค้าอุตสาหกรรม เกษตรกรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน ทั้งในส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง เพื่อเผยแพร่และส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าดังกล่าวซึ่งจะช่วยให้ประชาชนในชนบทมีทางเลือกในการบริโภคสินค้าเพิ่มขึ้นในราคาที่เป็นธรรม และยังช่วยให้เกษตรกรสามารถขายผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นเป็นรายได้เสริมให้แก่ครอบครัว นอกเหนือจากการเกษตรกรรมซึ่งเป็นอาชีพหลัก

(5) ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งร้านค้าในหมู่บ้านชนบท เพื่อเป็นการฝึกให้เกษตรกรมีความรู้ในการประกอบธุรกิจการค้าเบื้องต้น โดยมีการรวมตัวกันดำเนินการในการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายในชุมชนของตน และใช้ร้านค้าเป็นสถานที่จำหน่ายสินค้าที่ผลิตขึ้นได้ในหมู่บ้าน

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครปฐมเป็นตัวแทนกระทรวงพาณิชย์ในส่วนภูมิภาค จึงมีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาชนบทของกระทรวงพาณิชย์ซึ่งในปีงบประมาณ 2536 มีหน่วยงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์ดำเนินการโครงการพัฒนาชนบทในจังหวัดนครปฐม 4 หน่วยงาน คือ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครปฐม, ฝ่ายการค้าภายในจังหวัดนครปฐม, ฝ่ายกิจการประกันภัยจังหวัดนครปฐมและสำนักงานชั่ง ตวง วัด จังหวัดนครปฐม ดังนี้

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครปฐม

1. โครงการพัฒนาตลาดเพื่อสนับสนุนการกระจายการผลิตในระดับจังหวัด

ได้รับงบประมาณทั้งสิ้น 80,000 บาท กำหนดพืชเป้าหมายไว้ 1 ชนิด คือ ข้าวโพดฝักอ่อน มีกิจกรรมดำเนินงาน 4 กิจกรรมดังนี้

1.1 ศึกษาสำรวจข้อมูลด้านการผลิต และด้านการตลาดของสินค้าข้าวโพดฝักอ่อน ในพื้นที่แหล่งผลิต 4 อำเภอ

1.2 จัดทำรายงานการศึกษาและเผยแพร่แก่เกษตรกร จำนวน 300 เล่ม

1.3 จัดฝึกอบรมเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดฝักอ่อน 1 รุ่น จำนวน 74 คนในวันที่ 7 กันยายน 2536 ณ โรงแรมเวล อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม เกษตรกรที่เข้าอบรมเป็นเกษตรกรที่ปลูกข้าวโพดฝักอ่อน จากอำเภอต่าง ๆ 4 อำเภอ

1.4 ศึกษา ดูงานการแปรรูปข้าวโพดฝักอ่อนกระป๋อง ณ บริษัท ริเวอร์แคว อินเตอร์เนชั่นแนลจำกัด ตำบลแก่งเสี้ยน จังหวัดกาญจนบุรี ในวันที่ 8 กันยายน 2536

2. โครงการกระจายข้อมูลข่าวสารการค้าด้านการตลาดสู่ชนบท

ได้รับงบประมาณ 10,000 บาท เป้าหมายดำเนินการทุกอำเภอมี 1 กิจกรรมคือ

2.1 เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร โดยรวบรวมข้อมูลข่าวสารด้านการผลิตและการตลาดของสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร จัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่ในรูปแบบของข่าวเกษตรกรและการพาณิชย์ เผยแพร่ไปยังอำเภอทุกอำเภอโดยผ่านสื่อต่างๆ ทั้งทางวิทยุ หนังสือพิมพ์ เสียงตามสาย หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน

ฝ่ายการค้าภายในจังหวัดนครปฐม

1. โครงการจัดหาตลาดให้เกษตรกรได้รับงบประมาณ 30,000 บาทมี 1 กิจกรรมคือ จำนวน 50 คน ในวันที่ 2 เมษายน 2536 ณ โรงแรมเวล อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยใช้งบประมาณจำนวน 15,738.16 บาท

ฝ่ายกิจการประกันภัยจังหวัดนครปฐม

1. โครงการเผยแพร่ความรู้การประกันภัยได้รับงบประมาณจำนวน 4,560 บาท มี 3 กิจกรรม คือ

1.1 อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันภัยจำนวน 1 ครั้ง ผู้เข้าอบรมจำนวน 60 ราย ใช้งบประมาณ 1,500 บาท

1.2 จัดนิทรรศการจำนวน 1 ครั้ง ใช้งบประมาณ 2,000 บาท

1.3 จัดทำเอกสารเผยแพร่

สำนักงานซึ่ง ตวง วัด จังหวัดนครปฐม มี 2 โครงการ

1. โครงการอบรมความรู้เกี่ยวกับเครื่องซึ่ง ตวง วัดในชนบทเพื่อฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เครื่องซึ่ง ตวง วัดให้แก่เกษตรกรหรือผู้นำกลุ่มเกษตรกรในท้องถิ่น จำนวน 4 ครั้ง ครั้งละ 30 คน รวม 120 คน โดยใช้งบประมาณปกติของสำนักงาน

2. โครงการตรวจสอบเครื่องซึ่ง ตวง วัด ได้รับงบประมาณจำนวน 64,800 บาท ดำเนินการใน 3 จังหวัด คือ จังหวัดนครปฐม จังหวัดสมุทรสาครและจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับจังหวัดนครปฐมได้จัดเจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบเครื่องซึ่ง ตวง วัดตามแหล่งรับซื้อผลผลิตการเกษตรในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดในพื้นที่อำเภอต่าง ๆ รวม 7 อำเภอ

4.2 โครงการพัฒนาตำบล (คพต.)

โครงการพัฒนาตำบลเป็นโครงการตามนโยบาย ที่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาชนบทโดยจัดสรรงบประมาณให้กับสภาตำบลทุกแห่งทั่วประเทศไปดำเนินการพัฒนาชนบทตามความต้องการ ของประชาชนอย่างต่อเนื่องและควบคู่ไปกับการพัฒนาชนบทตามโครงการของหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาชนบทอย่างสูงสุดและปรับปรุงนโยบายและแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศไทยโดยรวมยิ่งขึ้น

นโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ

(1) เพื่อพัฒนาระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามแผนการพัฒนาและการจัดการบำรุงรักษาสิ่งของสาธารณะสมบัติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(2) เพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นโดยให้ประชาชนมีงานทำในฤดูแล้ง เพื่อเป็นการสกัดกั้นการอพยพของแรงงานในชนบทไปหางานทำในตัวเมือง

(3) เพื่อก่อสร้างสิ่งสาธารณะประโยชน์ของชุมชนในท้องถิ่น

(4) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือความสามัคคีระหว่างประชาชนในท้องถิ่นกับส่วนราชการต่างๆ ทั้งระดับอำเภอและจังหวัด

(5) เพื่อส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยขั้นพื้นฐานในท้องถิ่นโดยให้ราษฎร มีส่วนร่วมในการชี้แนะปัญหา การร่วมตัดสินใจในการแก้ปัญหาและมีความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของสาธารณะสมบัติ

บทบาทของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครปฐม

- กำหนดราคากลางเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างแรงงานและราคาวัสดุ หรืออุปกรณ์ ตามภาวะข้อเท็จจริงในท้องถิ่น
- กำหนดหลักเกณฑ์ความมั่นคงของโครงการ
- อนุมัติขยายเวลาในการดำเนินงานตามโครงการ
- อนุมัติการยกเลิกโครงการทั้งหมดหรือบางส่วน
- เป็นอนุกรรมการการตรวจสอบติดตามผลการปฏิบัติงานตามโครงการ และการเบิกจ่ายเงิน
- เป็นอนุกรรมการในการประกวดโครงการพัฒนาตำบลดีเด่น

4.3 งาน กรอ. จังหวัด

- พิจารณาปัญหาและ อุปสรรคการดำเนินงานของภาครัฐบาลและ เอกชน และจัดระบบประสานเพื่อเร่งรัดแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงโดยเร็ว
- เสนอข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจการพาณิชย์เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาพัฒนาการ เศรษฐกิจของจังหวัด
- พิจารณาบทบาทการดำเนินงานภาครัฐบาลและ เอกชนให้สอดคล้องกัน โดยยึดแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ประมวลแนวทางการแก้ไขปัญหาดัง เศรษฐกิจของจังหวัด เสนอต่อ กรอ. ส่วนกลางเพื่อนำเสนอรัฐบาล
- ประสานงาน เร่งรัด ติดตามผลการดำเนินงาน ที่ได้รับมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปปฏิบัติ
- งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครปฐม : 2536)

สรุปหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครปฐม

1. ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้แทนของกระทรวงในภูมิภาคประสานงาน และสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการพาณิชย์ในจังหวัด
2. ปฏิบัติงานตามกฎหมายในควารับผิดชอบของกระทรวง ซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือตามที่ได้รับมอบหมาย
3. ในการสนับสนุน และประสานการดำเนินงานกับสำนักงานประจำจังหวัดของกรมต่างๆ ในจังหวัด ได้แก่ สำนักงานประกันภัยจังหวัด สำนักงานการค้าภายในจังหวัด และสำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัด
4. ติดตามความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจของจังหวัด ในด้านการผลิต ทั้งด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรม รวมทั้งการค้าและบริการ ตลอดจนภาวะทางด้านราคา
5. ประสานการจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ ด้านการพาณิชย์ รวมทั้งจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน โครงการ การตั้ง และจัดสรรงบประมาณปีให้สอดคล้องกับแผนแม่บทของกระทรวง และแผนจังหวัด ตลอดจนเร่งรัด ติดตาม และประเมินผลดำเนินงานตามแผนงาน และโครงการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง
6. วางแผนการพัฒนา และส่งเสริมพาณิชย์กรรมของจังหวัดนั้นๆ โดยประสานกับจังหวัดและภาคเอกชน ได้แก่ งานกรอ. จังหวัด เป็นต้น
7. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่เกษตรกรผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไป โดยใช้สื่อของภาครัฐบาลและภาคเอกชน เช่น ผู้สื่อข่าวพาณิชย์ชนบท หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน สถานีวิทยุท้องถิ่น หอการค้า สมาคมการค้า หรือ สถาบันเกษตรกรต่าง ๆ เป็นต้น

2. สำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัดนครปฐม_(ราชการบริหารส่วนกลาง)

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. งานจดทะเบียนธุรกิจ
  - รับจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด และทะเบียนพาณิชย์
  - บริการออกหนังสือรับรอง รับรองเอกสาร และ ตรวจเอกสารทางทะเบียน รวมทั้งให้บริการจองชื่อนิติบุคคลทางโทรสาร
  - รับคำขออนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว
2. งานบัญชีธุรกิจ
  - ตรวจสอบงบการเงินประจำปี และบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของนิติบุคคล
  - ควบคุมการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และบริการแนะนำส่งเสริมการจัดทำบัญชี
3. งานซึ่งตวงวัด
  - รับคำขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจ ทำ สิ่ง ช่อม และขายเครื่องซึ่ง ตวง วัด
  - ตรวจสอบรับรอง และตรวจสอบ เครื่อง ซึ่งตวง วัด และสินค้าหีบห่อ
  - แนะนำเผยแพร่ และอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่อง ซึ่ง ตวง วัด แก่ประชาชน
4. งานน้ำมันเชื้อเพลิง
  - รับคำขอใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานีบริการ และผู้ขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง
  - ตรวจสอบวัดปริมาณสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง ของคลังน้ำมันที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนั้น
  - จัดเก็บตัวอย่างน้ำมันตามสถานีบริการหรือตามคำร้อง เพื่อส่งไปตรวจสอบคุณภาพในส่วนกลาง

3. สำนักงานประกันภัยจังหวัดนครปฐม (ราชการบริหารส่วนกลาง)

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. คຸ້มครองสิทธิ และผลประโยชน์ของผู้เอาประกันภัย
2. กำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทประกันภัย ตัวแทนและ นายหน้าประกันภัย เพื่อให้ธุรกิจประกันภัย มีความมั่นคง และอยู่ในขอบเขตของกฎหมายรวมทั้งไม่ดำเนินการในลักษณะผู้กดขี่และกีดกันการแข่งขันทางธุรกิจ
3. ส่งเสริมพัฒนาประกันภัยให้เจริญก้าวหน้า และเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ
4. กำกับดูแลและบังคับให้เจ้าของรถซึ่งใช้ หรือมีรถไว้เพื่อใช้ บริษัทประกันภัย และกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย ปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ

4. สำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครปฐม (ราชการบริหารส่วนกลาง)

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. ด้านการช่วยเหลือเกษตรกร
  - 1.1 ศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์สินค้าเกษตรและปศุสัตว์ที่สำคัญ รายงานข้อมูล และ เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการตลาดที่อาจเกิดขึ้นตลอดจนร่วมดำเนินการแทรกแซงตลาด หรือมาตรการรักษาระดับราคา ตามที่กรมการค้าภายในหรือจังหวัดมอบหมายงาน
  - 1.2 ส่งเสริมภาคเอกชนให้จัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตร เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรให้มีทางเลือกขายผลผลิตเพิ่มขึ้น และการซื้อขายมีมาตรฐานตามสากล
  - 1.3 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการค้าเกษตรและปศุสัตว์
  - 1.4 ดำเนินโครงการจัดหาตลาด ให้เกษตรกรตามแผนพัฒนาชนบท เพื่อพัฒนาตลาดในระดับท้องถิ่น และระดับไร่นาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

2.1 สํารวจติดตามและรายงานภาวะสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อการครองชีพเพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานกำกับดูแลราคาสินค้า ของกรมการค้าภายใน

2.2 ตรวจสอบควบคุม และกำกับดูแลการจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. กำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2522 ตามประกาศคณะกรรมการกลาง กำหนดราคาสินค้า และป้องกันการผูกขาด และประกาศคณะกรรมการส่วนจังหวัด ฯ

2.3 ดำเนินมาตรการช่วยเหลือผู้บริโภค ให้มีโอกาสซื้อสินค้าในราคายุติธรรม

3. ด้านการส่งเสริมธุรกิจ

ส่งเสริมการจัดตั้งและการดำเนินงานของ

3.1 หอการค้าจังหวัด

3.2 สมาคมการค้า

3.3 กิจการคลังสินค้า ห้องเย็น และไซโล

3.4 ร้านค้าชุมชนหมู่บ้าน

สรุปผลการปฏิบัติงาน ประจำปี 2539

1. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครปฐม

1. โครงการพัฒนาตลาดเพื่อสนับสนุนการกระจายการผลิตระดับจังหวัด

1.1 ศึกษา สํารวจข้อมูล ด้านการผลิต และด้านการตลาดของสินค้าเป้าหมายในพื้นที่แหล่งผลิต 4 อำเภอ

1.2 จัดทำรายงานการศึกษา และเผยแพร่แก่เกษตรกรจำนวน 200 เล่ม

1.3 จัดฝึกอบรม และศึกษาดูงานนอกสถานที่

- จัดฝึกอบรม และศึกษาดูงานนอกสถานที่แก่ผู้สื่อข่าวพาณิชย์ชนบท เรื่อง การค้าชายแดน ไทย-พม่า ณ สังขะบุรี จำนวน 1 ครั้ง 2 วัน โดยมีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมจำนวน 60 คน

2. โครงการกระจายข้อมูลข่าวสารการค้าด้านการตลาดสู่ชนบท

เป้าหมาย ดำเนินการทุกอำเภอ คือ

2.1 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร คบรวบรวมข้อมูลข่าวสารด้านการผลิตและการตลาดของสินค้าเกษตร และสินค้าอุตสาหกรรมที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร จัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่ ในรูปของข่าวเกษตรกรและการพาณิชย์ เผยแพร่ไปยังทุกอำเภอ โดยผ่านสื่อต่างๆ ทั้งทางวิทยุ หนังสือพิมพ์ เสียงตามสาย หอกระจายข่าว ประจำหมู่บ้าน และที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน

2. สำนักงานการค้าภายในจังหวัดนครปฐม

1. ด้านการช่วยเหลือเกษตรกร

1.1 สำรวจ ติดตามสถานการณ์สินค้าเกษตรและปศุสัตว์จำนวน 7 ชนิดคือ ข้าว พืชผัก มะนาว มะพร้าวอ่อน สุกไร่ไก่เนื้อ และ ไข่

1.2 คัดเลือกโรงสีเข้าร่วมโครงการสนับสนุนให้โรงสี และตลาดมีเครื่องอบลดความชื้น ซึ่งคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ได้อนุมัติให้กรมการค้าภายใน นำเงินจำนวน 600 ล้านบาท ไปให้โรงสี และตลาดกลางกุ่มีในอัตราดอกเบี้ยต่ำร้อยละ 3.5 ต่อปี เพื่อการติดตั้ง หรือขยายกำลังเครื่องอบลดความชื้นเพื่อการรับซื้อข้าวเปลือกความชื้นสูงจากเกษตรกร ผลการพิจารณาคชก.ส่วนกลางในชั้นสุดท้าย ปรากฏว่ามีโรงสีในจังหวัดนครปฐม ได้รับการคัดเลือกรวม 8 ราย ได้รับวงเงินกู้รวมทั้งสิ้น 45 ล้านบาท

1.3 คัดเลือกกลุ่มเกษตรกร 10 กลุ่ม เข้าร่วมโครงการกองทุนปูนซีเมนต์สร้างขุ้งฉางกลาง ซึ่ง กรม. ได้อนุมัติให้กรมการค้าภายในนำเงินคงเหลือจากการแก้ไขปัญหาปูนซีเมนต์ขาดแคลน ในปี 2533-35 ไปใช้สนับสนุนกลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์แบบจำขาดในการก่อสร้างลานตามผลิตผลการเกษตรขุ้งฉาง หรือโรงเรือนสำหรับเก็บรักษาผลิตผลการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรผู้เป็นสมาชิกและเกษตรกรทั่วไปได้ใช้ประโยชน์ผลการพิจารณาในชั้นสุดท้าย ในช่วงปลายปีงบประมาณ 2539 คณะกรรมการกองทุนปูนซีเมนต์ฯ ได้คัดเลือกกลุ่มเกษตรกร ชาวนา และกลุ่มส่งเสริมอาชีพการทำนา ในท้องที่อำเภอบางเลนเข้าร่วมโครงการ 9 กลุ่ม โดยให้เงินสนับสนุน จำนวน 4,168,800 บาท แก่กลุ่ม ๆ ละ 463,200 บาท สำหรับใช้ในการก่อสร้างลานตากแห้งละ 800 ตารางเมตร

1.4 ให้ข้อเสนอแนะแก่ภาคเอกชน คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ตลาดปฐมมงคล เกี่ยวกับการจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตร ประเภทผักและผลไม้ บนพื้นที่ 58 ไร่ ณ ตำบลพระประโทน อำเภอเมือง ซึ่งต่อมาตลาดแห่งนี้ได้จัดให้มีการซื้อขายนับตั้งแต่ต้นปี 2540 และขณะนี้ได้ยื่นคำขอเป็นตลาดกลางในความส่งเสริมของกรมการค้าภายในแล้ว

1.5 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผลการประชุม คชก. ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายข้าว (กนข.) เอกสารนโยบายและมาตรการข้าวไปยังเกษตรกร ผ่านส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และผู้สื่อข่าวพจนชัชชนบท

1.6 ดำเนินงานโครงการจัดหาตลาดให้เกษตรกรโดย

1.6.1 จัดฝึกอบรมเกษตรกรชาวสวนผลไม้ อ.สามพราน เรื่อง การตลาดผลไม้ (ฝรั่ง ชมพู่ ส้มโอ และมะม่วง) 1 ครั้ง เป้าหมาย 70 คน งบประมาณ 31,860 บาท ในการนี้ได้้นำเกษตรกรไปดูงานที่ ตลาดไท อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี ซึ่งเป็นตลาดกลางในความส่งเสริมของ กรมการค้าภายในด้วย ผลการดำเนินงาน มีเกษตรกรเข้ารับการอบรม 73 คน เกินกว่าเป้าหมาย ใช้เงินงบประมาณตามที่ได้รับจัดสรร และเกษตรกรได้รู้จักตลาดกลางแห่งใหม่ กับผู้ค้าผลไม้ตลาดกลาง เอื้อต่อการขายผลผลิตออกสู่ตลาด

1.6.2 จัดฝึกอบรมเกษตรกรชาวสวนผลไม้ อำเภอนครชัยศรี เรื่อง ตลาดกลางสินค้าเกษตร 1 ครั้ง เป้าหมาย 40 คน งบประมาณ 15,000 บาท ในการนี้ได้นำเกษตรกรไปดูงานที่ตลาดไทด้วย ผลการดำเนินงาน มีเกษตรกรเข้ารับการอบรม 43 คน เกินกว่าเป้าหมาย ใช้งบประมาณ 16,550 บาท และเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานและผลประโยชน์ของตลาดกลาง เอื้อต่อการจัดตั้งตลาดกลางขายสินค้าเกษตร อำเภอนครชัยศรี ซึ่งก่อสร้างในปี 2538 และใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการก่อสร้าง

2. ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

2.1 ได้สำรวจ ติดตาม และรายงานภาวะสินค้าอุปโภคบริโภค เป็นประจำ 72 ชนิด

2.2 ได้ร่วมกับ สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัดและสำนักงานประกันภัยจังหวัด จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจในการป้องกันและปราบปรามการกักตุนสินค้า และได้ร่วมกันจัดกำลังเจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบการจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคอย่างต่อเนื่องในช่วงที่เกิดภาวะน้ำท่วมในจังหวัด ระหว่างเดือนตุลาคม 2536 ถึงเดือนมกราคม 2539

2.3 มกราคม 2539 ได้ร่วมกับสหกรณ์การเกษตรบางเลน จำกัด จัดจำหน่ายสินค้าราคาประหยัด โดยเคลื่อนที่ในท้องที่อำเภอบางเลน เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม 15 ครั้ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงินประมาณ 4 แสนบาทเศษ

2.4 จัดงานแสดงสินค้าธงฟ้า-ราคาประหยัด ขึ้น 3 ครั้ง เมื่อวันที่ 23-25 มกราคม 2539 ณ อำเภอบางเลน เมื่อวันที่ 27-29 มกราคม 2539 ณ อ.นครชัยศรี และ เมื่อวันที่ 19-23 สิงหาคม 2539 ณ บริเวณด้านหน้าศาลากลางจังหวัด อ.เมือง เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้ซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค จากผู้ผลิต หรือตัวแทนจำหน่ายโดยตรงในราคาประหยัด ซึ่งเป็นการช่วยลดค่าครองชีพของประชาชน

2.5 ร่วมกับห้างสรรพสินค้าในจังหวัด จำนวน 3 แห่ง คือ บริษัท เซฟแม็กซ์ จำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัดสิทธิพิศาล และ เพริสพลาซ่า จัดมุมสินค้าราคาประหยัด ในโครงการธงฟ้า-ราคาประหยัด

2.6 คัดเลือกร้านค้าจำหน่ายอาหารที่จำหน่ายในราคาไม่เกินจาน หรือ ชามละ 15 บาท เข้าร่วมโครงการธงฟ้า-ราคาประหยัด จำนวน 35 ราย

3. ด้านการส่งเสริมธุรกิจ

ผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะนายทะเบียนสมาคมการค้าประจำจังหวัด ได้อนุญาตให้ตั้งสมาคมการค้า ตาม พ.ร.บ. สมาคมการค้า พ.ศ. 2509 ในความรับผิดชอบของกรมการค้าภายใน 1 แห่ง คือ สมาคมชาวสวนมะม่วงและผลไม้จังหวัดนครปฐม ปัจจุบันตั้งอยู่ ณ เลขที่ 77/1-2 หมู่ที่ 12 ถนนพุทธมณฑลสาย 5 ตำบลไร่จิ้ง อำเภอสสามพราน

3. สำนักงานประกันภัยจังหวัดนครปฐม

1. โครงการเผยแพร่ความรู้การประกันภัยเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันภัย แก่กลุ่มเป้าหมาย

1.1 ฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการประกันภัย 4 ครั้งในเขต อ.เมือง อ.นครชัยศรี อ.บางเลน อ.กำแพงแสน มีผู้เข้ารับการอบรมครั้งละ 30 คน

4. สำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัดนครปฐม

1. โครงการอบรมเครื่อง ชั่ง ตวง วัด เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เกี่ยวกับใช้เครื่องชั่งอย่างถูกต้องและสามารถป้องกันการถูกเอาเปรียบจากการใช้เครื่องชั่ง

1.1 ฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องชั่ง ตวง วัด ในเขต อ.เมือง อ.นครชัยศรี อ.บางเลน อ.กำแพงแสน รวม 4 ครั้ง มีผู้เข้ารับการอบรม ครั้งละ 30 คน

2 โครงการตรวจสอบเครื่องชั่ง ตวง วัด เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับความเป็นธรรม ในการใช้เครื่องชั่งตวงวัด ในการซื้อขายสินค้า และเพื่อป้องกันและปราบปรามผู้เอาเปรียบจากการใช้เครื่องชั่ง

2.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องชั่งตวงวัด ในทุกอำเภอ และทุกตำบล จำนวนรวมทั้งสิ้น 7,404 เครื่อง (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครปฐม : 2539)

หน่วยงานทั้ง 4 แห่งนี้ทำหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญต่างๆ ในจังหวัดซึ่งทำให้มีส่วนในการสนับสนุนให้เกิดตลาดกลางสินค้าค้าเกษตรของจังหวัด นครปฐมทั้ง 2 แห่งคือตลาดเทศบาล 2 และ ตลาดปฐมมงคล

4.7 สรุปปัจจัยและอิทธิพลที่สนับสนุนให้เกิดตลาดกลางสินค้าเกษตรจังหวัดนครปฐม

จากการศึกษาในเรื่องต่างข้างต้นซึ่งล้วนแต่แสดงให้เห็นถึงความได้เปรียบของจังหวัดนครปฐมในการที่มีความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน เอื้ออำนวยให้เกิดตลาดกลางสินค้าเกษตรประเภทผักและผลไม้ในระดับภาค จากสิ่งที่กล่าวมาหากจะนำมาสรุปให้เป็นข้อให้กระชับชัดเจนขึ้นก็สามารถสรุปได้ว่าจังหวัดนครปฐมมีความพร้อมและความเหมาะสมในเรื่องต่อไปนี้

1. สถานที่ตั้งที่มีความเหมาะสม มีความเหมาะสมในการที่จะเป็นที่ตั้งของตลาดกลางผักและผลไม้เนื่องจากชุมชนในจังหวัดนครปฐมเป็นชุมชนที่มีความสำคัญ เนื่องจากมีเส้นทางคมนาคมสะดวกสามารถติดต่อเชื่อมโยงกับพื้นที่ต่าง ๆ ได้สะดวก ทั้งภายในจังหวัดและต่างจังหวัดทั้งภาคใต้ ภาคตะวันตก และกรุงเทพมหานคร โดยมีเส้นทางทั้งรถยนต์และรถไฟ

2. นครปฐมมีปริมาณสินค้าและประเภทของสินค้าจำนวนมากทั้งสิ้นภายในจังหวัดและจากต่างจังหวัดสินค้ามีเข้าสู่ตลาดตลอดทั้งปี และเป็นสินค้าที่สามารถป้อนเข้าสู่ตลาดกลางสินค้าเกษตรได้อย่างเหมาะสมนอกจากนั้นยังมีกลุ่มเกษตรกรและจำนวนผู้ค้าขายที่มีความสามารถดำเนินกิจกรรมในตลาดกลางได้อย่างดี

3. สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นในการประกอบธุรกิจต่างๆ โดยเฉพาะที่จะส่งเสริมให้กิจกรรมด้านตลาดกลางสินค้าเกษตรดำเนินไปได้ นครปฐมมีศักยภาพในการอำนวยความสะดวกได้อย่างมาก ทั้ง ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ และรถที่ใช้บรรทุกสินค้า

4. นโยบายและการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน นครปฐมมีการสนับสนุนในด้านตลาดกลางจากหน่วยงานหลายแห่ง ได้แก่ สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานกรมการค้าภายในจังหวัด เทศบาลเมือง ทำให้กิจการด้านตลาดกลางสินค้าเกษตรดำเนินไปอย่างราบรื่นและมีแนวโน้มจะขยายตัวต่อไปเรื่อย ๆ